

Ποιά Διεθνής;

Συνέντευξη του αναρχικού συντρόφου
Alfredo Cospito, έγκλειστο στη φυλακή
της *Ferrara*, από τ_ συντάκτ_ της
ιταλικής αναρχικής εφημερίδας *Vetriolo*.

Πάρθηκε από το 4ο τεύχος της αναρχικής εφημερίδας " Βιτριόλι", Μάρτιος του 2020, μεταφράστηκε στα Αγγλικά από το Anarchists Worldwide με πηγή τη διαδικτυακή του δημοσίευση στο Insuscettibile Di Ravvedimento.

Ο διεθνισμός αποτελούσε ανέκαθεν θεμέλιο έμπνευσης της δράσης και του ορίζοντα όσων καταπιεσμένων απεκδύονταν τον κοινωνικά επιβεβλημένο ρόλο τους. Πάντα συνιστούσε ένα φάρμακο απέναντι στον εκάστοτε καιροσκοπισμό, μία εγγύηση πως όσοι τον εφαρμόζουν δεν είναι υπηρέτες του αφεντικού τους ή ενός ξένου αφεντικού αλλά αυθεντικοί εχθροί πάσας εξουσίας και εκμετάλλευσης. Ο διεθνισμός ως τάση, με το εγγενές πνεύμα του, δεν αλλοιώνεται με το πέρασμα των εποχών. Ωστόσο, ο τρόπος υλοποίησης τους ιστορικά διαφέρει. Ρεφορμιστές, μίσθαρνοι και εξουσιαστές εξάπαντος επιχειρούσαν να τον διαστρεβλώσουν προς όφελος των συμφερόντων τους. Το ζήτημα των ζητημάτων, ο μοχλός αφύπνισης της εξεγερμένης δύναμης του κόσμου είναι ως εκ τούτου η Διεθνισμός. Πως, ή τι, θα όφειλε η Διεθνής να είναι σήμερα. Θα έπρεπε να είναι μία πραγματική "οργάνωση", ένας συνασπισμός ομαδοποιήσεων, ένα παγκόσμιο "κόμμα"; Η μπορεί να επιλέγονται όργανα και "δομές" πιο συμβατά με το Αναρχικό Όραμα και αποτελεσματικότερα την συγκεκριμένη χρονική περίοδο;

Όπως και ο επιστημονικός Σοσιαλισμός, ο αναρχισμός επινοήθηκε για να αντιταχθεί σε μία παγκόσμια διαδικασία, στον καπιταλισμό και στην άνοδο της Μπουρζουαζίας. Είναι παραπάνω από φυσικό το γεγονός ότι Μαρξιστές και Αναρχικοί εκγεννησιμίου επιδίωξαν, με αποκλίνοντα αποτελέσματα, μία διεθνή οργανωτική διάσταση. Στον 19ο αιώνα μαζί με τον Μπακούνιν, η αναρχία εγκατέλειψε τον φιλοσοφικό ιδεαλισμό, πραγματοποιώντας τα πρώτα της δειλά βήματα στον πραγματικό κόσμο. Πρώτα συγκρουόμενη με τον μεσσιανικό φιλελευθερισμό του Ματσίνι κι έπειτα με τον Κρατικό Σοσιαλισμό του Μαρξ, δίνοντας ζωή στις αυτόνομες φεντεραλιστικές τάσεις στο εσωτερικό της πρώτης

Διεθνούς.

Αυτά τα πρώτα συμπαγή βήματα του αναρχισμού πάρθηκαν με την αρωγή 2 διεθνών οργανώσεων που σήμερα θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε "λαθρόβιες" καθώς έδρασαν στην σκιά του "πραγματικού κινήματος" των εργατών και των προλετάριων. Η Διεθνής Συμμαχία της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας, ενεργή από το 1868 έως το 1872 και η Διεθνής Συμμαχία των Επαναστατών Σοσιαλιστών που έδρασε μετά το 1872. Όσο παράδοξο κι αν ηχεί, ακόμα και σήμερα πιστεύω πως η προσπάθεια να δημιουργηθούν "υπόγειες" οργανώσεις, δρώντας κάτω από τα φώτα εντός των μαζικών κινήματων μπορεί να είναι εξαιρετικά αποτελεσματική τοπικά.

Η "επιστημονική" προσέγγιση του Μαρξ δεν μπορούσε να το ανεχθεί, θεωρώντας το ανωριμότητα, σπασμωδικότητα, κατάλοιπο συνωμοτικότητας του 18ου αιώνα. Κάπως παρόμοια με το πως η συντριπτική πλειοψηφία του σημερινού αναρχικού κινήματος αδυνατεί να κατανοήσει τις μυστικές μηχανορραφίες ενάντια σε κράτος και νόμους. Ο Έγκελς ήταν ο πρώτος ο οποίος διέβλεψε ένα διττό επίπεδο στην "συνωμοτικότητα", μία ευκαιρία να ηγεμονεύσει την Διεθνή. Ανά τα χρόνια, οι αναρχικοί έκαναν ατελείωτες προσπάθειες να οργανωθούν σε διεθνές επίπεδο: Στο Saint Imier το 1872, στο Άμστερνταμ το 1907, στο Βερολίνο το 1921, στο Παρίσι το 1949, στο Λονδίνο το 1958, στην Καρράρα το 1968 με την δημιουργία της Διεθνούς των Αναρχικών Ομοσπονδιών (IFA)... αλλά σταδιακά η συνωμοτική προοπτική εξασθένησε μέχρι που σχεδόν εξαφανίστηκε. Αυτό το "σχεδόν" διατηρήθηκε τις τελευταίες δεκαετίες κυρίως από τις Ομοσπονδίες των Νεολαίων Αναρχικών εν ονόματι "Πρώτη Μάη" ενεργή αρχές της δεκαετίας του 60, στην προσπάθεια τους να δείξουν αλληλεγγύη στην κατεχόμενη από το καθεστώς του Φράνκο Ισπανία διαμέσου καταστροφικών δράσεων και ένοπλης

πάλης και μετέπειτα από την αναγέννηση της εξεγερσιακής τάσης εμπλουτισμένης από την επαναφορά των ομάδων συγγένειας και των άτυπων συντονισμών. Μέχρι σήμερα, με την γέννηση της Άτυπης Αναρχικής Ομοσπονδίας - Διεθνές Επαναστατικό Μέτωπο (FAI - IRF) και με όλες τις πραγματοποιημένες δράσεις παγκοσμίως που επικοινωνούν μέσω των αναλήψεων ευθύνης και συγκροτούν τρόπον τινά μία "Μαύρη Διεθνή". Πριν απαντήσω στην ερώτηση σου σχετικά με την μορφή της Διεθνούς σήμερα και πως ενδείκνυται να δομηθεί, ας προσπαθήσουμε να αποσαφηνίσουμε απέναντι σε τι θα όφειλε αυτή η Διεθνής να πολεμήσει. Ας σταθούμε προσωρινά στην έννοια του καπιταλισμού. Όταν συζητάμε για τον καπιταλισμό δεν μπορούμε να αποφύγουμε να θίξουμε την τεχνολογία και την επιστήμη. Μέχρι το κλείσιμο του 16ου αιώνα, τεχνολογία και επιστήμη αποτελούσαν διακριτά πεδία, τότε μία προϊούσα όσμωση ξεκίνησε να συντελείται μεταξύ των δύο έως την ανάδειξη του πιο προωθημένου καπιταλισμού όταν και στον 19ο αιώνα τεχνολογία και επιστήμη γίνανε αδιαχώριστες. Ορισμένες θα ισχυριστούν (ορθώς κρίνω) πως ο καπιταλισμός είναι ουσιαστικά το αποκύημα της ενοποίησης τεχνολογίας και επι-

στήμης. Όταν κάνουμε λόγο για ιμπεριαλισμό σήμερα, στην ουσία αναφερόμαστε σε μία επιστημονική-τεχνολογική επανάσταση. Και αυτή η επανάσταση οδηγεί σε έναν αύξοντα αριθμό εκμεταλλευομένων, στην αραιώση της μπουρζουαζίας και στην αύξηση των πλεοναζόντων πληθυσμών.

Ολοένα και λιγότεροι άνθρωποι κατέχουν γνώση και κατ' επέκταση πλούτο στον πλανήτη μας. Αυτός ο "καινούριος" ιμπεριαλισμός διευρύνει εκθετικά το χάσμα μεταξύ εσώκλειστων και αποκλεισμένων. Ένα ελάχιστο τμήμα της ανθρωπότητας είναι υπεύθυνο για την διαμορφωμένη κατάσταση και βρίσκεται στην υπηρεσία των σύγχρονων κρατών και του κεφαλαίου. Τα τελευταία έχουν δημιουργήσει συνθήκες ικανές να οδηγήσουν στην ανατολή ενός νέου κόσμου που θα καθαιρέσει την ανθρωπότητα με την γνωστή της μορφή, εξολοθρεύοντας κάθε ψήγμα ζωής στον πλανήτη. Επιστήμονες, μαθηματικοί, βιολόγοι, ειδικοί υπολογιστών, χημικοί, ερευνητές όλων των επιστημονικών κλάδων, τεχνοκράτες, σύνολη η αριστοκρατία της ανθρώπινης διανόησης, δίχως τις τεράστιες επενδύσεις και τις προμήθειες που μόνο ο καπιταλισμός και τα κράτη θα μπορούσαν να τους εξασφαλίσουν μέσω της εκμετάλλευσης της

πλειοψηφίας του πληθυσμού στον πλανήτη, δεν θα μπορούσαν να κάνουν το παραμικρό. Πόσο μάλλον να επιτελέσουν την "επανάσταση" η οποία διαδραματίζεται εδώ και κάποιο καιρό και η ενδεχόμενη τελεσφόρηση της θα επιφέρει μία τόσο ριζική μεταμόρφωση της φύσης μας που θα ισοδυναμεί, αν δεν εμποδιστεί, με την εξάλειψη του ανθρώπινου είδους, τουλάχιστον όπως το γνωρίζουμε σήμερα και η εν λόγω αλλαγή σίγουρα δεν θα είναι προς το καλύτερο. Η "ταξική πάλη" παραμένει η κινητήρια δύναμη των πάντων, το σημαντικότερο απόθεμα μας, όμως μόνο εφόσον κατευθύνει την δυναμική της εξίσου ενάντια σε κράτος και κεφάλαιο. Μόνο ο καπιταλισμός με το σύγχρονο κράτος δύναται να τροφοδοτήσουν επαρκώς την τεχνολογική πρόοδο, αρκετά ώστε να μας οδηγήσει ανεπιστρεπτί στην άβυσσο. Συνεπώς, πιστεύω πως αυτή η Διεθνής θα έπρεπε να παλέψει ενάντια σε κράτη και κεφάλαιο τρέφοντας το ταξικό μίσος, το μίσος των εκμεταλλευομένων, των φτωχών, των προλετάρων, διοχετεύοντας τις βίαιες ενέργειες τους κατευθείαν στους λομπήστες, στους στρατιωτικούς, στους βιομηχάνους, στους πλούσιους, στους τεχνοκράτες, στους πολιτικούς, στους κρατικοδίαιτους, στους τεχνικούς και τους επιστήμονες.

Εναντίον όλων των εντός των τειχών, τους έχοντες γνώση και κεφάλαιο δηλαδή εξουσία, όποια κι αν είναι αυτή. Η τεχνολογία δεν είναι πλέον στην υπηρεσία του κεφαλαίου, αντ' αυτού το κεφάλαιο βρίσκεται στην υπηρεσία της τεχνολογίας, προς αυτήν την κατεύθυνση βαδίζουμε. Η κυρίαρχη λογική σήμερα προστάζει ολοένα και λιγότερο καθαρό κέρδος αλλά την ολοένα και πιο ανελέητη εφαρμογή της επιστημονικής λογικής. Μόλις μία επιστημονική ανακάλυψη έχει ευοδωθεί η επιστροφή γίνεται ανέφικτη, ακόμα κι αν η παρεπόμενη τεχνολογική καινοτομία μας οδηγεί μαθηματικά στην αυτοκαταστροφή. Το έχουμε δει να συμβαίνει με τα πυρηνικά όπλα, θα το διαπιστώσουμε επίσης με την πολύ πιο καταστροφική και ανεξέλεγκτη τεχνητή νοημοσύνη, προχωράμε αυτομάτως δίχως πιθανότητα επιστροφής ανοιχτή. "Είμαστε καταδικασμένοι σε όλα όσα έχουν εφευρεθεί μια για πάντα". Παρομοίως καταδικασμένοι είμαστε να κάνουμε πάντα το επόμενο βήμα μέχρι την στιγμή της συντριβής. Όπως ο πρωταγωνιστής στην ταινία "το μίσος" ο οποίος κατά την καταβάρθρωση του στο κενό ανακουφίζει τον εαυτό του σκεπτόμενος: " έως εδώ καλά, έως εδώ καλά..." Δεν γνωρίζω το κατά πόσο ο διεθνισμός θα μας

αποτρέψει από αυτήν την κάθοδο στην ανυπαρξία, ή αν όπως το θέτετε θα αποτελέσει τον μοχλό ανύψωσης και ανατροπής του υπάρχοντος κόσμου. Ένα πράγμα είναι πάντως σίγουρο: Προκειμένου να αντιταχθούμε σε αυτόν τον νέο Καπιταλισμό αποφασιστικά, η κατάρρευση του συστήματος απαιτείται να είναι παγκόσμια. Οι πόλεμοι παρατάξεων οδηγούν στην ήττα τόσο όσο και η αναμονή της κατάλληλης στιγμής ωρίμανσης των συνθηκών από τους αναρχικούς. Και εδώ καθίσταται επίκαιρο το αναρχικό πρότυπο δράσης. Πολύ περισσότερο από οποιαδήποτε επαναστατικά γυμνάσια ή τις απλές προετοιμασίες προ της κατάρρευσης του συστήματος. Είναι εντός της δράσης που οι αναρχικοί καταλαβαίνουν τους εαυτούς τους καθώς και την ύπαρξη τους. Μέσα στις χειρονομίες καταστροφής, τις εστίες εξέγερσης και ανυποταξίας, οι αναρχικοί βιώνουν την αναρχία στο τώρα, στο σήμερα, διακόπτοντας κάθε μορφή αναμονής. Αυτή η θαλερή "μηδενιστική" σύλληψη της αναρχίας συνοδεύεται από την επανασύνδεση πράξης και θεωρίας. Προκειμένου να είναι εύστοχη η θεωρία οφείλει να αναδύεται διαμέσου την πράξης, όχι το αντίστροφο. Μόνο συγκρουόμενοι ιδιοχείρως με τα επιτετραμμένα χέρια του συστήματος δυνάμεθα

να εκπονήσουμε τρόπους δράσης ικανούς να μας παρέχουν τα "οργανωτικά", "άτυπα" εργαλεία που θα μας επιτρέψουν να συνεισφέρουμε δυναμικά στην "διεθνή" (ένα όργανο χρήσιμο για την επιτυχή αναδιαμόρφωση της πραγματικότητας) κάτι το οποίο εμείς ως αναρχικοί έχουμε τόσο πολύ ανάγκη. Και πράγματι όντας αναρχικοί νιώθουμε αυτήν την διεθνή να ρέει στο αίμα μας. Όλα μας τα αντικρατικά οράματα, η εναντίωση μας στα σύνορα, η απόρριψη πάσας μορφής εθνικισμού, μας οδηγούν αναμφίβολα προς αυτήν την προοπτική, χρειάζεται απλά να προτάξουμε συγκεκριμένες απαντήσεις σε αυτήν την ανάγκη. Ο παραπάνω διάλογος μεταξύ αναρχικών ανέκαθεν αιωρούταν πάνω από την υφήλιο, πάντα επηρεάζαμε ο ένας την άλλη από την μία στην άλλη γωνιά του κόσμου. Πολλές, πάρα πολλές ήταν οι απόπειρες να δοθεί σταθερότητα, μία οιονεί συμπαγής δομή σε αυτό το διεθνιστικό όραμα του κινήματος. Όμως αλλότριες θεωρίες προερχόμενες θύραθεν, η απαξίωση της δράσης και η απομείωση της στο ελάχιστο επιτρεπτό, η αστικοποίηση, η σταδιακότητα (μια μορφή καχεκτικού ρεφορμισμού) όλα τα παραπάνω στιγμάτισαν αυτές τις προθέσεις που παρότι ευσεβείς, υποβαθμίστηκαν (υπερβολικά

συχνά τα τελευταία 40 χρόνια) σε μία στείρα αναπόληση κάποιου ένδοξου παρελθόντος. Σήμερα, τα παραδείγματα άτυπου συντονισμού (ερειδόμενα στην επικοινωνία δίχως μεσάζοντες μέσω των αναλήψεων καταστροφικών ενεργειών τελεσμένων από ρευστά και χαοτικά υποκείμενα και ομάδες συγγένειας διάσπαρτες ανά τον κόσμο) μας χαρίζουν την ευκαιρία να επανεκκινήσουμε συγκεκριμένα μία "διεθνή" ικανή να εξαπολύσει μία ασταμάτητη αλυσίδα αντιδράσεων απειλητικών προς το υπάρχον σύστημα. Ασφαλώς μιλάμε περί απειροελάχιστων μειοψηφιών, γιατί όμως να τις αποκλείουμε εκ των προτέρων αφού καταπώς συμβαίνει συχνά στην φύση, ένας αδιόρατος ιός παρεισφύροντας από το τσίμπημα ενός ασήμαντου κουνουπιού δύναται να σκοτώσει έναν επιβλητικό ελέφαντα; Θα ήταν απερίσκεπτο να αποκηρύξουμε αυτήν την πιθανότητα. Φανταστείτε αν οι αναρχικοί της πράξης, παρά τις πολυπληθείς διαφορές τους, ένωναν τις δυνάμεις τους επιτυχώς ενώ παράλληλα κατόρθωναν να προφυλάξουν την αυτονομία και την μοναδικότητα τους. Εξάλλου, διαθέτουμε την μόνη εναλλακτική στον καπιταλισμό η οποία δεν έχει προδώσει τις αρχές της. Πιθανώς επειδή ανέκαθεν "αποτυγχάναμε". Περισσότερο από μία φορά στην

ιστορία εμφανίστηκαν εκλάμψεις συγκεκριμένης εφαρμογής της αναρχίας όμως θνησιγενείς καθώς προτιμούσαμε να υποκύψουμε παρά να αποδεχτούμε μία οιονεί "επαναστατική" δικτατορία. Το κληροδότημα αυτών των αποτυχιών είναι η ουτοπική μας δύναμη, η πρωτοταγής ορμή του μύθου μας. Εντός των αγώνων μας προς το κυνήγι του οι δράσεις μας μετατρέπονται σε πραγματικότητα, ζωντανή ύλη, δράση, οραματισμός, πράξη – θεωρία. Αν παρατηρήσουμε ποιες δυνάμεις μας ωθούν προς την διεθνή θα συμπεράνουμε ότι όλες οι συμπαγείς απόπειρες διεθνοποίησης των αγώνων ενέχουν την "αλληλεγγύη" εν είδει κατευθυντήριας αρχής, αλληλεγγύη με έναν αγωνιζόμενο πληθυσμό, αλληλεγγύη με τους μετανάστες, αλληλεγγύη με χτυπημένους από την καταστολή αδερφούς και αδερφές... Η "αλληλεγγύη" αποτελεί την πρώτη ώθηση, τον από μηχανής θεό κάθε αγώνα έμπλεο από την αξία της αλληλοβοήθειας, επειδή εκπηγάει από μία μύχια ανάγκη, βαρυσήμαντη για κάθε ανθρώπινο ον. Με ρωτάς τι θα όφειλε η διεθνής να είναι και ποια τα προσήκοντα εργαλεία της, οι πλέον αναρχικές και αποτελεσματικές δομές μέσω των οποίων οι ενστικτώδεις τάσεις μας για διεθνισμό θα μπορέσουν

να εκφραστούν. Μία αμφιλεγόμενη ερώτηση με ενδεχομένως ποικίλα σημεία ερμηνείας. Στην ιστορία του κινήματος μας συγκεκριμένες οργανώσεις, ομοσπονδίες, ακόμα και κόμματα, ας θυμηθούμε το UAI το οποίο ο Μαλατέστα χαρακτήριζε ως αναρχικό κόμμα, τέθηκαν υπό δοκιμασία ακόμα και σε διεθνές επίπεδο με διαφορετικές καταλήξεις και κοινές αποτυχίες. Εξάλλου, μακριά από μένα η όποια "ηθική" κρίση αναφορικά με το ποια οργανωτική μέθοδος θα έπρεπε να υιοθετηθεί ή όχι. Ειδάλλως, περιπλεκόμαστε σε χριστιανικά αφηγήματα αναφορικά με το τι είναι αναρχικό και τι όχι, αφορίζοντας προς πάσα κατεύθυνση. Ξόδεψα την ζωή μου πράττοντας το και μόνο τώρα καταλαβαίνω πόσο μεγάλη σπατάλη χρόνου και ενέργειας πράγματι είναι. Αυτό στο οποίο μπορώ να προσπαθήσω να προσφέρω μια απάντηση είναι τι κατ' εμέ αποτελεί την πιο αποτελεσματική "δομή" ή εργαλείο ούτως ώστε να συγκροτηθεί μια ισχυρή, επιθετική, επικίνδυνη αναρχική διεθνής. Μία διεθνής αρκετή για να κάνει την κυριαρχία να αιμορραγήσει, πλήττοντας την στα αδύναμα σημεία της, διεξάγοντας εύστοχα πόλεμο εναντίον της. Θα είμαι σαφής και λιτός: Πιστεύω πως η εν λόγω " διεθνής" διαθέτει ήδη την μορφή και τις δυναμικές

της ακόμα κι αν πρόκειται μόνο για ένα περίγραμμα. Με τα πάνω και τα κάτω της, με την ευτέλεια και το κλέος της, χαλκεύεται από όλους τους αδερφούς και τις αδερφές ανά τον κόσμο, οι οποίοι μέσω των αναλήψεων τους, με ή χωρίς ακρωνύμια, επικοινωνούν μεταξύ τους, μοιράζονται αμφίδρομα υποστήριξη και αλληλεγγύη καλώντας σε καμπάνιες σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης. Κάτι ασήμαντο με μία πρώτη ματιά, το οποίο όμως εμπεριέχει αυτούσιο τεράστια ελπίδα, μία πραγματική πιθανότητα πως κατόπιν των αποτυχιών του επιστημονικού μαρξιστικού ντετερμινισμού, θα καταφέρει να επαναφέρει την ελπίδα στις καρδιές των καταπιεσμένων της γης, χαρίζοντας νέα πνοή σε μία αναρχία απειλούμενη να αναιρέσει τον εαυτό της εντός μιας μετά-αναρχικής θεωρίας σταδίων, η οποία πίσω από τις επιφάσεις "ρεαλισμού" μας παραδίδει ολοκληρωτικά στις πολιτικές των σταδιακών βελτιώσεων, στον ίδιο τον ρεφορμισμό. Μονάχα απορρίπτοντας την μετάθεση της επανάστασης σε ένα ακαθόριστο αύριο, βιώνοντας την στο σήμερα, βίαια, απαλλαγμένοι από συμβιβασμούς και μετριοπάθειες θα επιτύχουμε να δραπετεύσουμε από αυτό το αδιέξοδο. Γνωρίζω πως τείνω να επαναλαμβάνομαι στις

συνεισφορές και τα γράμματα μου από την φυλακή. Δεν προσπαθώ να πρωτοτυπήσω πάση θυσία όμως τις λίγες σταθερές μου αντιλήψεις θα τις λέω και ξαναλέω *ad nauseam* (μέχρι ναυτίας) υπό την ελπίδα να συζητηθούν. Είμαι ακλόνητα πεπεισμένος πως ο κόμπος που ζητείται να λύσουμε προκειμένου να γίνουμε πιο αιχμηροί και να προξενήσουμε την μεγαλύτερη δυνατή ζημιά σε αυτό το θεμελιωμένο σε δύο βάσεις υπερ-τεχνολογικό σύστημα, τον καπιταλισμό και το κράτος, είναι το πως θα "οργανωθούμε" δίχως να εκποιήσουμε τους εαυτούς μας, δίχως να παραδώσουμε καθόλου την ατομική μας ελευθερία όπως συμβαίνει τώρα. Η προσχώρησή μου στο εγχείρημα της FAI-IRF λέει από μόνη της πολλά πάνω στο πως θεωρώ ότι θα έπρεπε να κινηθούμε από δω και μπρος και τι είδους μορφή θα όφειλε αυτή η "διεθνής" να λάβει. Θα βρούμε τρόπο να αναφερθούμε σε αυτό στην συνέχεια, είναι ένας απλός και ταυτόχρονα περίπλοκος διάλογος, ο οποίος, όπως κάθε ζωτικό ζήτημα, διαχωρίζει το κίνημα, προκαλεί εντάσεις και τελευταίο εξίσου όμως σημαντικό, καταπίεση, και είμαστε μόνο στην αρχή...

Τα μέσα ενημέρωσης προαναγγέλλουν την άφιξη των ρομπότ με ξέχειλη αμετροέπεια. Αναμένουμε να δούμε. Ο ρόλος της επιστήμης στον κόσμο της εκμετάλλευσης, ωστόσο, έχει καταστεί ευκρινής χιλιετίες τώρα. Πως να σταματήσουμε αυτό το τέρας ενόσω απειλεί να διαταράξει την ζωή σε αυτόν τον πλανήτη μια για πάντα; Ποια έποψη θα όφειλε να εμπνεύσει τις δράσεις μιας διεθνούς απέναντι στους επιστήμονες; Θα μπορούσε η ατομική άμεση δράση να ακολουθηθεί από μαζικές εκρήξεις αντίστασης, όπως συνέβη στο παρελθόν με το κίνημα των λουδιτών (για παράδειγμα από ανθρώπους οργισμένους απέναντι στα ρομπότ ως αιτία να στερηθούν τις δουλειές τους ή να γίνουν οι όροι της μισθωτής τους σκλαβιάς χειρότεροι); Επιπλέον, πως αξιολογείς κινήματα όπως το ELF, το ALF και τα συναφή;

Είναι αλήθεια πως τα μίντια ανακοινώνουν την άφιξη των ρομπότ με υπέρμετρη αδολεσχία. Και όταν το κάνουν αυτό, συν-υφαίνουν σχεδόν πάντα το φαινόμενο με τον κίνδυνο της ανεργίας, ενώ κάποια πιο επινοητικά μέσα το πάνε ακόμα μακρύτερα, βλέποντας την άφιξη των ρομπότ ως μία υπέρβαση του ανθρώπου, ως μια δικτατορία των μηχανών εναντίον της οποίας ένας γενικευμένος ανθρωπισμός απαιτείται να υψωθεί. Για δεκαετίες μας βομβαρδίζουν με τον κίνδυνο επικείμενης οικολογικής καταστροφής, αντιπροτείνοντας στο καλύτερο σενάριο, μία εύπεπτη οικολογική τεχνολογία και στο χειρότερο (οι πλέον "ριζοσπάστες" οικολόγοι) μία αυθόρμητη κατάρρευση του συστήματος. Γιατί τα μέσα το κάνουν αυτό; Μας παρέχουν μία αστείρευτη ποσότητα πληροφοριών καναλιζάροντας μας σε χιμαιρικές λύσεις, ένας

"γενικευμένος ανθρωπισμός" ο οποίος δρα ως παραπλήρωμα μιας εξίσου αόριστης έννοιας, αυτής του "λαού", υποστηρίζοντας την υποτιθέμενη αφευκτότητα μιας καταστροφής από την οποία μοναχά η "μοίρα", ένας μετεωρίτης, ένας πυρηνικός πόλεμος, ή η άφιξη των πράσινων ανθρώπων μπορεί να μας γλιτώσει. Κατ' αυτόν τον τρόπο υποσκάπτουν την θέληση μας πείθοντας μας πως το εφικτό είναι ανέφικτο. Εγκαταλείποντας μας με μοναχά δύο "εναλλακτικές", την ψευδή ελπίδα επαναφοράς της τεχνολογίας σε ένα ανθρώπινο επίπεδο ή την παράδοση μας στο αναπότρεπτο με την μάταιη προσδοκία πως ο "θεός", ή η "μοίρα" θα μας γλιτώσει από τον εφιάλτη. Τι μπορούμε να αντιπροτείνουμε σε όλες αυτές τις μαλακίες; Πλήρη επίγνωση των δυνάμεων μας, πλήρη

συνείδηση των υπευθύνων για την εκμετάλλευση, τους πολέμους και την επικείμενη καταστροφή. Μία μοναδική τάξη ελέγχει την υπερ-τεχνολογική κοινωνία. Μία τάξη μόνη της καρπώνεται τα οφέλη του, όλες οι άλλες μένουν να απολαμβάνουν τα σκουπίδια, τα απομεινάρια, την εκμετάλλευση. Ο εχθρός μας δεν εντοπίζεται στα ρομπότ αλλά σε όσους τα σχεδιάζουν, στον καπιταλισμό και το κράτος ως χορηγούς των παραπάνω εγχειρημάτων, σε άντρες και γυναίκες με σάρκα και οστά. Είμαι σίγουρος πως διατυπώνω κάτι προφανές όταν διατείνομαι ότι μια "απελευθερωμένη κοινωνία" που υπάγεται σε ένα υπερ-τεχνολογικό μοντέλο είναι μία αντίφαση εν τοις όροις. Πρέπει να βρούμε το θάρρος να αποκηρύξουμε την "πρόοδο", πρέπει να αποκτήσουμε το κουράγιο να της αντιταχούμε με οπλισμένα χέρια, ριψοκινδυνεύοντας τις ζωές μας ώστε να διακόψουμε την αυτοκαταστροφική αυτή διαδικασία η οποία κάθε άλλο από αναπόδραστη είναι. Ο νεωτερισμός διαιωνίζεται συντηρείται αποκλειστικά λόγω της συστηματικής εκμετάλλευσης δισεκατομμυρίων γυναικών και αντρών, δεν υφίσταται κομμουνιστική κρατική "ουτοπία" ικανή να σταθεί. Αυτό θα ισχύει τουλάχιστον όσο τα ηνία βρίσκονται στα χέρια ατελών ανθρώπων

όπως εμείς, μέχρι η κυρίαρχη τάξη να αναγκαστεί στην εκχώρηση (παράδοση) της διοίκησης (μιας μέγα-μηχανής ήδη υπερβολικά περίπλοκης για να διαχειριστεί) σε μία "ύπερ-ευφυία", τότε μόνο ναι, θα μπορούμε να προσδοκούμε μία καταραμένη ευζωία δίχως καμία ελευθερία, την οποία δεν εύχομαι ούτε στον χειρότερο εχθρό μου. Ας γίνουμε όμως πιο ευκρινείς γύρω από το θέμα σχολιασμού μας: όσο "επιστημονικά φανταστικό" και φαντασιόπληκτο κι αν ακούγεται εκ πρώτης όψεως, κάνουμε λόγο για μία "επανάσταση", η επιτυχία της οποίας θα διαταράξει ριζικά την ζωή σε ολόκληρο τον πλανήτη. Αν ο καπιταλισμός είναι το αλλοτριωτικό και αλλοτριωμένο παράγωγο της κατίσχυσης της τεχνολογίας επί της επιστήμης, μπορούμε εύκολα να συμπεράνουμε πως το υποπροϊόν αυτής της σχέσης είναι η ύπερ-μηχανή, εντός της οποίας ζούμε βουλιάζοντας όλες μας σήμερα. Το επόμενο βήμα θα είναι ο εμπλουτισμός αυτής της ύπερ-μηχανής με αυτο-συνείδηση διαμέσου της Τ.Μ (Τεχνητής Νοημοσύνης). Ας το προσεγγίσουμε βήμα βήμα: Παντού στον κόσμο, οι επενδύσεις στην Τεχνητή Νοημοσύνη είναι υψίστης σημασίας και πολλαπλασιάζονται χρόνο με τον χρόνο. Το 2016 η Ευρώπη επένδυσε σε αυτόν τον

τομέα 3.2 δισεκατομμύρια ευρώ, 20 δισεκατομμύρια προβλέπονται για το 2020. Οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν ήδη επενδύσει 18 και 37 δις προβλέπονται για το 2020. Δώδεκα δισεκατομμύρια ευρώ επενδύθηκαν παγκοσμίως αποκλειστικά για την μελέτη αλγορίθμων ικανών να μαθαίνουν από τα λάθη τους, αυτόματα. Σε ένα προχωρημένο στάδιο, η δημιουργία νευρομορφικών υπολογιστών, οι οποίοι αντί να κάνουν υπολογισμούς βασισμένοι σε δυαδικούς κώδικες (εννεργό-ανεργό) χρησιμοποιούν επεξεργαστές σχεδιασμένους να εκπέμπουν σήματα όπως οι νευρώνες μας. Αναπτύσσοντας έτσι, απείρως υψηλότερες ταχύτητες, ολοένα πιο μειωμένες διαστάσεις και τρόπους να λειτουργούν "εγγύτερα" στον εγκέφαλο μας. Οι επιπτώσεις της αγοράς, μολονότι αποσπασματικές, παρατάσσονται ήδη ενώπιον μας: αυτοκινούμενα αμάξια-φάρμακα (ανάλυση ιατρικών ιστορικών, ακτίνες χ, αρρώστιες, ιοί), ρομποτική (όλα τα διαχειριζόμενα από ρομποτάκια συστήματα), βιομηχανικός αυτοματισμός, ανάλυση και διαχείριση σύνθετων συστημάτων όπως το οδικό δίκτυο εντός μιας μητρόπολης, αυτόματα συστήματα διακυβέρνησης, ανάλυση και πρόβλεψη των καταναλωτικών

τάσεων, ανάλυση και πρόβλεψη των μετεωρολογικών και αγροτικών πεδίων, ανάλυση βίντεο, κειμένων και φωτογραφιών δημοσιευμένων στο διαδίκτυο, διαχείριση υλικοτεχνικού εξοπλισμού. Οι ιθύνοντες της σημερινής "επανάστασης" βρίσκονται σε έναν περιορισμένο αριθμό επιστημόνων, υπερ-εξειδικευμένων τεχνικών σε μερικά κέντρα διάσπαρτα ανά τον κόσμο. Βρίσκονται όλοι στην εμβέλεια της αναρχικής διεθνούς, μιας οντότητας μαχητικής, παρότι περιορισμένης δύναμης. Τα πιο αξιόπιστα όπλα της; Θέληση και αποφασιστικότητα, αυτές οι ιδιότητες αρκούν ώστε να αντεπιτεθούμε, να επιβραδύνουμε αυτήν την τεχνολογική "πρόοδο" που θέλουν να μας πείσουν πως είναι ασταμάτητη. Έχουμε ακόμα χρόνο στην διάθεση μας όπως και χώρο για αναστροφή, ειδικά καθώς το σύστημα δεν έχει ακόμα πλήρη επίγνωση του μεταβατικού αυτού σημείου και οι επενδύσεις, παρότι ογκώδεις, είναι μόνο η αρχή. Είναι πολύ πιθανό πως οι κυβερνητικοί γραφειοκράτες και οι υπηρεσίες πληροφοριών διεπόμενοι από μία χαρακτηριστική αδυναμία και ακαμψία αρκετή για να τους αποτρέψει από την συνολική κατανόηση της σημασίας ορισμένων εξελίξεων, οι οποίες προς εμάς εφόσον βρισκόμαστε θύραθεν των παραπάνω λογικών

και εξειδικεύσεων, είναι ανάγλυφες. Ας πούμε πως η τοποθέτηση μας εκτός και εναντίον του συστήματος μας διανοίγει μία ευρύτερη έποψη, μία μεγαλύτερη πνευματική ελαστικότητα. Τα προσκόμματα για την κατανόηση μιας αντίστοιχης "επανάστασης, ενός ομόλογου σημείου καμπής, θα ήταν ιδιαίτερος απαιτητικό για κυβερνήσεις, κράτη και καπιταλιστές.

Αλλά τι θα ήταν αυτό το σημείο καμπής; αυτή η τεχνολογική "επανάσταση"; Η αγροτική επανάσταση εξαπλώθηκε ανά τον κόσμο εδώ και χιλιάδες χρόνια, η βιομηχανική εδώ και εκατοντάδες, η επανάσταση της πληροφορικής τεχνολογίας εδώ και λίγες δεκαετίες και αναμένεται η αποκορύφωση, το "σημείο δίχως επιστροφή" με ότι οι τεχνικοί και οι επιστήμονες προσφωνούν ως "έκρηξη ευφυίας". Το "Human Brain Project", ιδρύθηκε το 2005 ελπίζοντας πως εντός 20 χρόνων θα καταφέρει να αναδημιουργήσει έναν ανθρώπινο εγκέφαλο. Αυτό θα πυροδοτήσει την περίφημη "έκρηξη", την μετάβαση από την ανθρώπινη στην (υπάνθρωπη) υπερευφυία. Οι επιστήμονες διατείνονται πως μόλις η ανθρώπινη νοητική ικανότητα επιτευχθεί σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα (ακόμα και μήνες) η έκρηξη ευφυίας θα πυροδοτηθεί, περιλαμβάνοντας μία εκθετική και

ανεξέλεγκτη ανάπτυξη των νοητικών δυνάμεων της Τεχνητής Νοημοσύνης. Έκτοτε, ο κίνδυνος απεμπόλησης των ηνίων του πεπρωμένου μας θα γίνει πολύ υψηλός, προς ευχαρίστηση των μετανθρωπιστών, ο homo sapiens θα μετατραπεί σε κάτι άλλο, κάτι ακαθόριστο, ένα έκτρωμα της φύσης, ένας καρκίνος στο σώμα του πλανήτη μεγαλύτερος απ' ότι ήδη είναι. Ευτυχώς για μας, οι επιστήμονες είναι εκ φύσεως συχνά υπερβολικά "αισιόδοξοι" με το χρονοδιάγραμμα και "αιθεροβάμονες" στις εικασίες τους. Μπορούμε να είμαστε εξίσου πεπεισμένοι για την δυνατότητα μας να αντισταθούμε αν όχι να αντιστρέψουμε τούτη την διαδικασία. Εξαρτάται από εμάς, από την διαύγεια μας, από τις δυνάμεις που αντέχουμε να μετερχόμαστε, από τα όπλα που αξιοποιούμε. Θαρρώ πως το σημαντικότερο στοίχημα είναι να μην καταποντιστούμε από την καταστροφολογία, η οποία αντί να μας ενδυναμώνει μας καναλιζάρει στην παραίτηση ενώπιον του αναπότρεπτου. Ούτως ώστε να αποκτήσουμε μία αντιπροσωπευτικότερη ιδέα του τεχνολογικού άλματος όπου ο προοδευτισμός μας υπόσχεται διαμέσου της υπερευφυίας, ας προχωρήσουμε στην ανάγνωση ορισμένων από τους κοινά αναγνωρισμένους ορισμούς

των τεχνικών για την προαναφερθείσα έννοια: «οποιαδήποτε διάνοια ικανή για αγεφύρωτη υπέρβαση των συνειδητών αποδόσεων των ανθρώπινων όντων σε σχεδόν όλα τα πεδία ενδιαφέροντος», ήτοι, μια υπερευφυής μηχανή είναι: «μία μηχανή ικανή να ξεπεράσει κατά πολύ όλες τις διανοητικές διεργασίες οποιουδήποτε ανθρώπινου όντως, όσο ευφυές κι αν είναι». Σύμφωνα με όσους εργάζονται πάνω στο εγχείρημα, η υπερευφυία θα αποτελέσει πανάκια απέναντι σε κάθε κακό, το λυχνάρι του Αλαντίν δόκιμο για την επίλυση όλων των ενεργειακών, μολυσματικών και οικονομικών προβλημάτων μας, θα ανακαλύψει την θεραπεία για κάθε αρρώστια, υπόσχεται ακόμα, αν όχι την αθανασία, μία μη-θνητότητα. Όμως, οι ίδιοι τεχνικοί και επιστήμονες που ονειρεύονται τα μελλοντικά αυτά προοδευτικά άλματα (τα οποία, ας είμαστε ειλικρινείς, αναπόφευκτα θα ευνοήσουν μόνο την τάξη των εσώκλειστων) τα τρέμουν θεωρώντας την άφιξη τους αφάνταστα επικίνδυνη, αρκετά ώστε να κάνει τους κινδύνους της ατομικής εποχής, του πυρηνικού πολέμου, να φαίνονται ευτράπελοι. Επιστήμονες και τεχνικοί, μολονότι απέχουν πολύ από το να το πετύχουν, απεγνωσμένα αναζητούν εφικτές παγίδες ψηφιακής πραγμα-

τικότητας ώστε να το περιορίσουν, να το εξαπατήσουν, να το συγκρατήσουν μόλις φτάσουν σε αυτό το σημείο. Παρά τους φόβους ή τις ελπίδες, ο σιδερένιος νόμος της επιστήμης μας καταδικάζει στην "πρόοδο", να συνεχίσουμε προς τα εμπρός με κάθε κόστος, ακόμα και διακινδυνεύοντας την επιβίωση μας ως είδος. Ποια όμως αποτελεί χειρότερη καταδίκη για έναν σκλάβο από μία αθανασία που παρατείνει το άλγος μιας ζωής δίχως ελευθερία. Εμείς οι αναρχικοί διαθέτουμε ιδιαίτερη ευαισθησία πάνω σε αυτά τα θέματα επειδή τίποτα δεν απείλησε την ελευθερία μας τα προηγούμενα χρόνια περισσότερο από την "πρόοδο", την τεχνολογία. Δεν περιορίσαμε τους εαυτούς μας σε αναλύσεις κοινωνιολογικού περιεχομένου αναφορικά με την τεχνική και την τεχνολογία ανά τα χρόνια. Όσες από μας έρεπαν στην δράση, όσοι αναρχικοί εφάρμοσαν καταστρεπτικές άμεσες δράσεις διαμέσου άτυπων συντονισμών και ομάδων συγγένειας, έχουν αναπτύξει ένα θεωρητικό και πρακτικό οπλοστάσιο πάνω στους ευάλωτους και περιφερειακούς στόχους προς αξιοποίηση, οπτικές ίνες, καλώδια ρεύματος, πυλώνες... Η τάση έγκειται στην πρόταση να μετακινηθούμε από το κέντρο στην περιφέρεια του συστήματος οπού ο έλεγχος είναι μειωμένος και οι

ζωτικές γραμμές, αν διακοπούν με πρόσφορα για αναπαραγωγή μέσα (φωτιά, μπουλονοκόφτες) θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αξιοσημείωτο κόστος. Διεξάγεται εξάλλου αρκετός διάλογος πρόσφατα περί της παρεμπόδισης της ροής των προϊόντων. Η εν λόγω τάση, κυρίαρχη σήμερα μεταξύ πολλών εξεγερσιακών οφείλει την γέννηση της (κατά την γνώμη μου) στην αντιπαράθεση των αναρχικών της πράξης στο παραδοσιακό αντάρτικο πόλης των Ερυθρών Ταξιαρχιών, όταν και η φράση κλειδί για τους αναρχικούς έγινε ο ισχυρισμός πως το κράτος στερείται καρδιάς ή κέντρου. Εντωμεταξύ, οι Ερυθρές Ταξιαρχίες αναμασούσαν την επιτακτικότητα της επίθεσης στην "καρδιά του κράτους" μέσω της στοχοποίησης των πιο επιφανών φιγούρων του. Πολλές δεκαετίες κύλησαν έκτοτε, τα πάντα άλλαξαν, όμως αυτή η "φόρμουλα" με άλλοτε αδιαμφισβήτητη σημασία κατέντησε ένα "συναξάρι", ένα "δόγμα" διαιωνίζοντας τον εαυτό της αναλόγως, χάνοντας ολοένα και περισσότερο το νόημα της και καταλήγοντας ένας προάγγελος αμβλύνουιας, πνευματικής αυχηρότητας, μία δικαίωση για ανείπωτες ανησυχίες. Η παραπάνω μεθοδολογία, τουλάχιστον όσον αφορά την χώρα που κατοικώ, έχει υποβαθμιστεί σε μία άρνηση (ποτέ

ανοιχτά αναγνωρισμένη αλλά στην πραγματικότητα καιρό εγκατεστημένη) να πληχθούν ανθρωπινοί στόχοι, οι άμεσα υπεύθυνοι για την συστημική αχρειότητα. Για πολλές αναρχικές υπάρχει αποκλειστικά το "σαμποτάζ" και η καταστρεπτική δράση (να χτυπάς και να καταστρέφεις πράγματα). Η αποκλειστικότητα αυτής της πρακτικής είναι επίσης διαδεδομένη στον οικοαναρχικό περίγυρω, με ελάχιστες εμβριθείς εξαιρέσεις, όπως αυτή του Tedd Kaczynski. Τα ALF και ELF υιοθετούν εξίσου αυτήν την ροπή να αποκλείουν τις βίαιες δράσεις εναντίον ανθρώπων (ωσαύτως με λιγοστές σποραδικές εξαιρέσεις). Αυτές οι "οργανώσεις" παραμένουν τιμαλφείς για περαιτέρω λόγους όπως ένεκα ότι αποτελούν έξοχο παράδειγμα (όντας καλοσυγκροτημένα) του πως μπορεί κάποια να "οργανωθεί" υπό έναν άτυπο τρόπο. Όπως αρέσκονται κάποιοι σύντροφοι να το θέτουν " η οργάνωση δίχως να έχει ή να αναζητά οργάνωση". Κατά την άποψη μου, η επίδραση τους στις μετέπειτα πρακτικές της FAI-FRI είναι πέραν πάσης αμφιβολίας, αρκεί να λάβεις υπόψιν την επικοινωνία τους μέσω δράσεων και συντονισμένων διεθνών εκστρατειών τους. Ευελπιστώ να ευκαιρίσουμε μιλώντας πιο καταλεπτώς σε σχέση με αυτό αργότερα...Εδώ

στην Ιταλία, στον χώρο των αναρχικών, μόνο μερικές δράσεις κινήθηκαν ενάντια σε αυτό το ρεύμα τα τελευταία χρόνια. Τα χλιοπαξιωμένα "παγιδευμένα δέματα", μία αρχαία πρακτική η οποία ότι κι αν πείτε αποτελεί κληρονομιά της αναρχικής "παρά-δοσης". Απλά θυμηθείτε τους "Γκαλλεανιστές" στην Αμερική, ή τα εκρηκτικά μπαούλα αποσταλμένα εναντίον των μεγαλύτερων Ιταλικών εκδοτικών οίκων, από [Ιταλούς] αναρχικούς που διέφυγαν κατά την διάρκεια του φασιστικού καθεστώτος καταφεύγοντας στην Γαλλία, για να αναφερθώ επιγραμματικά σε κάποια. Όπως έχω ήδη ισχυριστεί στο παρελθόν, η διαστρεβλώση της "ιστορίας", η κάθαρση άβωλων γεγονότων, δεν συνιστά αποκλειστικό ιδίωμα του Σταλινισμού, ακόμα και εμείς ως αναρχικοί το αναπαράγουμε στην μικρή μας κλίμακα, συνήθως ασυνείδητα. Αναφέρεσαι στο κίνημα των Λουδιτών, αναρχικοί, και όχι μόνο, υπερβολικά συχνά επικαλούνται το εν λόγω κίνημα εν είδει χαρακτηριστικού παραδείγματος της πρακτικής του "σαμποτάζ", παραγράφοντας οποιοδήποτε ιστορικό δεδομένο κρίνεται δύσπεπτο για ένα συγκεκριμένο φάσμα δράσεων. Οι φόνοι αποτελούσαν εξίσου ένα αναπόσπαστο σύνεργο των Λουδιτών, δεν περιορίζονταν στην

καταστροφή αργαλειών. Το 1812, ο William Horsfall, ιδιοκτήτης ενός εργοστασίου υφασμάτων, πυροβολήθηκε (πέφτοντας νεκρός) σε μία ενέδρα. Λίγες μέρες πριν είχε υποσχεθεί στους εργαζόμενους του πως θα έπνιγε οποιαδήποτε εξέγερση και ότι αίμα λουδιτών θα κυλούσε μέχρι και στο σαμάρι του. Όμως αυτός στο τέλος βρέθηκε πνιγμένος στο ξέχειλο αίμα του. Τρεις λουδίτες κρεμάστηκαν για αυτήν την χειρονομία ανταρσίας. Δεν επρόκειτο περί μεμονωμένης περίπτωσης, διαβάζοντας εντούτοις τις ακριβοδίκαιες εξιδανικεύσεις του Λουδισμού, σπανίως ακούμε να αναφέρονται αυτού του είδους οι δράσεις. Γιατί; Είναι το "σαμποτάζ" ενδεχομένως πιο ανατρεπτικό, πιο επικίνδυνο για το σύστημα από την φυσική εξόντωση ενός αφεντικού; Σαφώς σήμερα συμπεριλαμβάνει μια πιο δραστική αντίδραση του κατεστημένου με περισσότερη καταστολή. Ο "φόβος" όμως δεν είναι ποτέ καλός σύμβουλος, μας αποκόπτει από την λογική μας, μας στερεί την επαφή με την πραγματικότητα. Πιθανώς, η εντύπωση της απομάκρυνσης από την πραγματικότητα να απορρέει από τους τόμους επί τόμων, από τις αμέτρητες "κοινωνιολογικές" αποκρίσεις των αναρχικών σχετικά με τον όρο τρομοκρατία, του πως αυτός ο όρος δύναται να μας περιθωριοποιήσει

όντας αποκλειστικά ένα εξουσιαστικό προϊόν. Η τρομοκρατία είναι μία πρακτική κοινή μεταξύ των αναρχικών (όπως και μεταξύ σχεδόν όλων των επαναστατικών και λαϊκών κινημάτων ανά την ιστορία) που ανέκαθεν επιστράτευαν. Δεν θα κουραστώ ποτέ να το επαναλαμβάνω παρά του πόσο δυσάρεστο ακούγεται ή αφορμή για καταστολή μπορεί να γίνεται, επειδή πιστεύω πως η διανοητική ειλκρινεία και η συνέπεια πηγαίνουν χέρι χέρι, και προκειμένου να είναι αξιόπιστες, δηλαδή αποτελεσματικές, στην πράξη, οφείλουμε να είμαστε ειλικρινείς με τους εαυτούς μας και τους άλλους, όχι αποζητώντας την άμεση ευκολία αλλά την διορατική προοπτική. Η τρομοκρατία, προορι-

ζόμενη ως πρακτική να διαχύσει τον τρόμο στα ενδότερα των κυρίαρχων τάξεων, όπως έκανε ο Emile Henry, όπως κάνανε οι Αλγερινοί χτυπώντας Γαλλικά μπαρ, (τα παραδείγματα αφθονούν) ανεξαρτήτως του πόσο αμφιλεγόμενη μπορεί να είναι σε "ηθικό" επίπεδο, ποτέ δεν αποξένωσε καμία και η ιστορία μας το αποδεικνύει. Η τρομοκρατία προερχόμενη από τα κάτω και στοχεύοντας τους από πάνω διαθέτει υπέρ της όλες τις δικαιολογήσεις του κόσμου. Συγχώρεσε με για την ενδεχόμενη παρέκβαση μου από το θέμα, οφείλα όμως να θίξω ορισμένα ζητήματα, ακόμα κι αν είναι άβολα. Ας συνεχίσουμε στην επόμενη ερώτηση...

Αποδελτιώνοντας την ιστορική αλληλουχία των κινημάτων των φτωχών, των εκμεταλλεομένων, των καταπιεσμένων και των προλετάριων, παρατηρούμε πως οι αναρχικές ιδέες γεννιούνται, εκτρέφονται και αναπτύσσονται εντός αυτών των περιεχομένων. Από την άλλη, οι περισσότεροι αναρχικοί, επιπροσθέτως, κατάγονται από αυτά τα στρώματα (με εξαιρέσεις, ασφαλώς). Οι ιδέες αυτές αναπτύχθηκαν κυρίως κατά την περίοδο γέννησης και επέκτασης του βιομηχανικού καπιταλισμού (ενδεικτικά από το 1800 έως τη δεκαετία του 70), και μέχρι 40 χρόνια πριν οι οργανώσεις των εργατών και των εκμεταλλεομένων ήταν μαζικές, αποτελώντας μαζί με τους αναρχικούς (και τις επιμέρους ατομικότητες) καρπό της εν λόγω ιστορικής περιόδου. Η έλευση της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης το 1980, ακολουθούμενη από δραστικές μεταβολές στην παραγωγική διαδικασία, ακόμα και η αναρχική δράση και οργάνωση υπεβλήθη σε τροποποιήσεις. Στις παραδοσιακές συλλογικοποιήσεις σύνθεσης (ή και μαζικές) αντιτάσσονται λιγότερο άκαμπτες δομές ερειδόμενες στη συγγένεια και την άτυπη οργάνωση. Ο νέος τεχνολογικός μετασχηματισμός, σηματοδεδεμένος πρωτίστως από

τη ρομποτική, αναπόδραστα θα οδηγήσει σε περισσότερες δραστικές αλλαγές (επί παραδειγμάτι μαζική ανεργία), με τους νέους προλετάριους να ασχολιούνται ενδεχομένως με τη μετακίνηση και την κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Σε αυτόν τον ορίζοντα, εντός του οποίου η φτωχοποίηση των προλετάριων (και προφανώς η εκμετάλλευση ανθρώπων, ζώων και γης), καθώς και η περιουσία των εκμεταλλευτών θα κορυφωθεί, έχει ακόμα λογική να μιλάμε για ταξική πάλη; Υπάρχουν ακόμα περιθώρια να συμπεριλάβουμε στον αγώνα για την καταστροφή του τεχνοβιομηχανικού πολιτισμού τους εκμεταλλευομένους, τους προλετάριους και τους παρίες; Οφείλουμε μήπως να δοκιμάσουμε ανανεωμένες μορφές οργανωμένης πάλης;

Η ερώτηση αυτή βασίζεται σε ορισμένες λογικές παραδοχές, κάνοντας την οργανωτική μέθοδο να εξαρτάται από εξωτερικές συνθήκες. Όμως, για εμάς τους αναρχικούς και τις αναρχικές, δεν είναι όλα τόσο απλά, γραμμικά και λογικά, διότι, αποφεύγοντας να καταντήσουμε “πολιτικάντηδες”, τα μέσα αγιάζουν τον σκοπό, και όχι το αντίστροφο. Κατά συνέπεια, οι “αναδιρθρώσεις” του καπιταλισμού οφείλουν να μην επηρεάζουν τον “τρόπο οργάνωσής μας”, διότι στα μέσα πάλης που χρησιμοποιούμε ζωντανεύει η αναρχία μας. Το ευτύχημα είναι πως η αναρχική άσκηση της άτυπης οργάνωσης και των ομάδων συγγένειας ποτέ δεν ήταν τόσο κοντά στην πραγματικότητα όσο σήμερα. Παραδόξως, δεν προσαρμοστήκαμε εμείς στην πραγματικότητα, μα η πραγματικότητα προσαρμόστηκε σ’ εμάς. Η πραγματικότητα έτρεξε να μας προϋπαντήσει καθιστώντας τις πρακτικές μας τρομερά αποτε-

λεσματικές, οι οποίες κρίνονται ιδανικές για τη διατάραξη ενός πολύπλοκου και χαοτικού συστήματος, όπως αυτού εντός του οποίου υποχρεωνόμαστε να επιβιώσουμε σήμερα. Μονάχα μία εξαιρετικά αναπαραξίμη και εξίσου χαοτική, ευέλικτη κι ευπροσάρμοστη πρακτική όπως η άτυπη οργάνωση και η ομάδα συγγένειας κρίνεται ικανή να το επιτύχει. Αυτό δε συνεπάγεται μία προσαρμογή των τρόπων οργάνωσής μας στην “καπιταλιστική αναδιάρθρωση” του 1980. Από τις μέρες του Καφιέρο και της “προπαγάνδας δια της πράξης”, οι παραπάνω μέθοδοι εντοπιζόνταν στις βάσεις της αναρχικής δράσης αρκετά ώστε να συνδεθούν και με τις μετωπικές οργανώσεις. Εντός κάθε αναρχικής συνθετικής οργάνωσης με επαναστατικό πρόσημο συνυπήρχαν στην πραγματικότητα ομάδες συγγένειας άτυπου χαρακτήρα, υποδεικνύοντας συχνά νέους δρόμους και αναζωπυρώνοντας τη δράση.

Είναι επιπλέον παράλογο να συμπεραίνουμε πως η ταξική πάλη έχει παρέλθει. Είμαστε βυθισμένοι ως τον λαιμό, αλλά, εν αντιθέσει με το παρελθόν, η αποκτήνωση ένεκα της τεχνολογικής αποξένωσης (που καθείς μας επωμίζεται) μας απομακρύνει από την πραγματική κατανόηση του φαινομένου στην πλήρη του πολυπλοκότητα. Τα σώματα αντιπροσώπευσης όπως τα “συνδικάτα” και τα “κόμματα” εξαλείφονται. Στο πλέον τεχνολογικά προηγμένο τμήμα του κόσμου, το άλλοτε προσδιοριστικό των καταπιεσμένων τάξεων κοινωνικό υποκείμενο, το προλεταριάτο, αντικαταστάθηκε από μία αόριστη κι απονενοημένη κοινωνική τάξη δίχως αυτοσυνειδησία. Στο μεταξύ, υπέρμετρη οργή και μίσος έχει συσσωρευθεί, καθιστώντας την ατμόσφαιρα πνιγηρή και εύφλεκτη, έτοιμη να εκραγεί στην πρώτη σπίθα επαρκούς σφοδρότητας. Η κυριαρχία, αντιλαμβανόμενη πλήρως πως, παρότι κατέχει λιγότερες καλές κάρτες απ’ όσες εμείς στα χέρια μας, δύναται να τις παίξει σωστά, πυροδοτώντας συγκρούσεις μεταξύ των φτωχών. Είναι όμως πρόσκαιρες και ισχνά αποτελεσματικές. Τα σωματεία και τα αριστεριστικά κόμματα δεν αποδίδουν πλέον. Ο ρόλος τους έχει αντικατασταθεί από εργαλεία μαζικής αποπλάνησης, όπως ο

ρατσισμός και ο πατριωτισμός. Για πόσο όμως θα αντέξουν; Η στρατηγική ποδηγέτησης των φτωχών σε συγκρούσεις με τους φτωχότερους είναι κοντόθωρη. Η διάχυτη φτωχοποίηση ένεκα του τεχνολογικού κύματος και η αναπόφευκτη ανεργία θα καταστήσουν άχρηστους τους εθνικισμούς και τους πατριωτισμούς, αλλά μόνο εφόσον παίξουμε σωστά τα χαρτιά μας. Στον απαιτούμενο χρόνο για να σταθεροποιηθεί και να εγγυηθεί οφέλη στο σύνολο των πολιτών, το σύστημα θα βρεθεί εκτεθειμένο, σχεδόν απροστάτευτο στις επιθέσεις μας. Εκείνη τη στιγμή το μίσος θα κορυφωθεί, και πιθανώς ν’ αναδειχθεί η κατάλληλη συγκυρία ώστε σε αυτήν τη δύστυχη χώρα η οργή να κατευθυνθεί στους πραγματικούς υπαίτιους για τη συλλογική μας μιζέρια: το κράτος και τα αφεντικά.

Προσέτι, η παροιμιώδης μανία του σωβινισμού υποσκάπτει τα θεμέλια της αστικής δημοκρατίας. Αυτό το είδος “λαϊκισμού” παράγει αντιφατικά και ανορθολογικά ρεύματα, δύσκολο να ελεγχθούν από τους προαγωγούς τους. Σήμερα, οι ευκαιρίες να προκληθούν ρήγματα από τις δράσεις μας είναι πραγματικές. Πρέπει να έχουμε ευκρινείς θέσεις, πίστη κι επιμονή ώστε να ανακατευθύνουμε το μίσος,

να ανοίξουμε τα μάτια των εκμεταλλευομένων. Η θέληση κι η αποφασιστικότητα μπορούν ν' αναγκάσει το ρολόι της ιστορίας να γυρίσει ανάποδα, επαναφέροντάς μας στο σημείο εκείνο όπου αποστερηθήκαμε τις δύο αυτές αναντικατάστατες ιδιότητες. Έναν αιώνα πριν, θαφτήκαμε κάτω απ' την προέλαση ενός εξουσιαστικού κομμουνισμού, δηλητηριασμένοι από τους καρπούς του, τη σοσιαλδημοκρατία και τη δικτατορία του προλεταριάτου, η βαρβαρότητα των οποίων επέφερε το γέρμα του μύθου της κοινωνικής επανάστασης, του ηλίου του μέλλοντος και της αναρχίας ως συμπαγούς προοπτικής για την ολική απελευθέρωση. Υποστηρίξαμε, διαποτισμένοι από τον “μοντερνισμό” μας, πως οι μύθοι είναι άχρηστοι · έτσι όμως σκοτώσαμε την ουτοπία, το σημαντικότερο όπλο στη φαρέτρα μας για την ανατροπή αυτού του κόσμου.

Χάσαμε εντελώς επαφή με την προοπτική “να επιτύχουμε”, και αυτό μας έχει προκαλέσει σύγχυση σε σημείο να μην αναγνωρίζουμε τη μεγαλοπρέπεια χειρονομιών όπως αυτή του αδερφού μας Mikhail Zhlobitsky, ο οποίος ανατινάχθηκε στο αρχηγείο της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Ασφαλείας (FSB) της Ρωσίας, στο Archangelsk, προκειμένου να εκδικηθεί τον

βασανισμό συντρόφων του από τη ρωσική αστυνομία. Αυτός ο νεαρός σύντροφος ανέκτησε σήμερα την πηγαία δύναμη μιας αναρχίας βιωματικής, έτοιμος να στοιχηματίσει τα πάντα για την απελευθέρωση αυτού του κόσμου. Τα πράγματα αλλάζουν ταχύτατα, οι αναρχικοί ανανήπτουν απ' τον λήθαργό τους. Γινόμαστε μάρτυρες φαινομένων αδιανόητων για εμάς μέχρι και πριν λίγα χρόνια, όπως για παράδειγμα της εξάπλωσης του αναρχοκομμουνισμού σε χώρες όπως το Μπανγκλαντές, όπου ο ρόλος της εργατικής τάξης παραμένει κραταιός (Συνεπώς, είναι βιαστικό να μιλάμε για το τέλος της εργατικής τάξης, ιδίως καθώς στο νότιο ημισφαίριο του πλανήτη η εργατική δύναμη είναι φθηνότερη από τις μηχανές και τα ρομπότ). Παρατηρούμε το πέρασμα από τις αποτυχίες του κρατικού σοσιαλισμού στις προσδοκίες για τον αναρχικό κομμουνισμό. Ένα σημαντικό τμήμα ενός ολόκληρου πλυθησμού, του Κουρδικού, δείχνει να έχει υιοθετήσει μία μορφή “ελευθεριακού σοσιαλισμού” με οικολογικά και φεμινιστικά στοιχεία.

Εγγύτερα στο όραμά μου για την αναρχική πρακτική, η αφορμαλιστική τάση “οργανώνει” τις τάξεις της στον υπόλοιπο μισό κόσμο μέσα από διεθνείς κα-

μπάνιες καλεσμένες από ομάδες συγγένειας, και χτυπώντας όπως η λεοπάρδαλη, μ' έναν τρόπο χαοτικό και μηδενιστικό. Η ατμόσφαιρα είν' ηλεκτρισμένη, και αυτή η ένταση φτάνει μέχρι το κελί μου. Βέβαιος καθώς είμαι πως αδήριτα οδεύουμε προς μία μεγάλη καταιγίδα, δεν έχουμε τα περιθώρια να υποτιμούμε καμία μορφή αγώνα. Είμαστε σχετικά λίγες και λίγοι, ο χρόνος μας περιορισμένος, πρέπει όμως απλώς να αξιοποιήσουμε με ορθό τρόπο τα χαρτιά μας, αποδεσμευμένοι από ψευτοθηκισμούς και ενδοιασμούς. Αν επιθυμούμε να έχουμε τουλάχιστον μιαν ευκαιρία επιτυχίας, οφείλουμε να γίνουμε κομιστές ενός ορίζοντα πιο διευρυμένου, όχι να σκοντάφτουμε μονάχοι μας στα ίδια μας τα πόδια.

Με ρωτάτε αν θα οφείλαμε να πειραματιστούμε ή να ανανεώσουμε τις μεθόδους δράσης και οργάνωσής μας· θα ήταν υπεραρκετή η εφαρμογή των προσωπικών σχεδιασμών με φρόνηση, επιμονή και συνέπεια απ' την καθεμιά και τον καθέναν. Ανεξαρτήτως του αν συμπαρατάσσεται στην κοινωνική ή την αντικοινωνική τάση ή του αν δραστηριοποιείται διαμέσου μιας άτυπης ένωσης, μιας οργάνωσης σύνθεσης ή ατομικά, στα δικά μου μάτια μοναδική οδός ώστε ν' αποτρέψει την εργαλειοποίησή του στα χέρια των ρεφορμιστών είναι η

εξεγερσιακή βία. Πρέπει επιτακτικά ν' αρχίσουμε να επιστρατεύουμε κάθε μέσο, με ένταση εφάμιλλη των σχεδιασμών μας. Μία τακτική ανίκανη να συμπεριλάβει την άμεση σύγκρουση, να εξοπλιστεί με την προσήκουσα δύναμη, είναι καταδικασμένη να αφομοιωθεί, να αποτύχει και να ηττηθεί. Αυτή η αφομοίωση διαθέτει πολλά ονόματα και αφηγήσεις: η θεωρία των σταδίων, ο μετα-αναρχισμός, πρόσφατα οι Negri και Hardt παρήγαγαν ακόμα έναν, ιδεολογικοποιώντας έναν "ανταγωνιστικό ρεφορμισμό". Οι συνήθειες σειρήνες που δικαιολογούν τους φόβους μας και τρέφουν την παραιτήσή μας υπηρετούν εξόχως την κυριαρχία. Για ν' αποφύγουμε οποιαδήποτε μορφή αφομοίωσης, φτάνει να δρούμε πραγματικά ως αναρχικοί και αναρχικές. Οι κτηνωδίες που απαιτούν εκδίκηση είναι αμέτρητες. Πρέπει μέσω της δράσης μας να ξεσκεπάσουμε την γύμνια του βασιλιά, ν' αποδείξουμε ότι και οι κυρίαρχοι μπορούν -και επιβάλλεται- να ματώσουν. Είτε συμπράττοντας, είτε μόνοι και μόνες, ας στοχεύουμε κι ας χτυπάμε αποτελεσματικά. Αν ο λόγος μας επιθυμούμε να καταστεί "κοινωνικά ανατρεπτικός", επιβάλλεται να ξαναγίνουμε ευδιάκριτοι και αξιόπιστες.

Η αναγνωρισιμότητα κατοχυρώνε-

ται μέσω της επικίνδυνης, ευκρινούς και άμεσης πρακτικής της ανάληψης ευθύνης με ή δίχως ακρωνύμιο. Ένα μέσα από ανώνυμες δράσεις, αναγνωρίσιμες όμως πολιτικής προέλευσης λόγω της καθ' αυτής στοχοθεσίας τους ή της μεθοδολογίας τέλεσής τους. Εξίσου ευκρινές και προσιτό δύναται να είναι το αναρχικό τμήμα μιας πορείας που συγκρούεται με τις κατασταλτικές δυνάμεις, ένα διακριτό μπλοκ, ένα φλεγόμενο οδόφραγμα που μεταφέρει τον πόλεμο στους δρόμους της μητρόπολης. Ένα κυκλωμένο αλφάδι στον τόπο εμπρησμού ενός στρατοπέδου μιλάει το ίδιο καθαρά όσο και μία ανάληψη ευθύνης. Αν θέτουμε ως στόχο μας την “κοινωνική ανατροπή”, τότε η επικοινωνία με άλλες καταπιεσμένες και καταπιεσμένους οφείλει ν' αναχθεί σε προτεραιότητα, εξ ου και η προς άπαντες αποσαφήνιση του ποιού είμαστε και τι θέλουμε. Τα μέσα μας -τα έντυπα, τα βιβλία, οι ιστοσελίδες- δεν αρκούν. Διαθέτουν μεγάλη σημασία σχετικά με την εμφάνιση, τη βελτίωση της διαύγασης της πραγματικότητας, την ισχυροποίηση των αναλυτικών μας εργαλείων, τη γνώση και, συνεπώς, την ανάπτυξη των πρακτικών μας. Δεν είναι όμως σε θέση να επηρεάσουν το παραπέτασμα σιωπής που η εξουσία

εγείρει προς υπεράσπιση της ολοκληρωτικής δημοκρατίας. Μία δημοκρατικά σχεδιασμένη σιωπή, κατασκευασμένη από έναν οχληρό θόρυβο ατελεύτητων αντικρουόμενων απόψεων που ακυρώνουν η μία την άλλη. Μόνον οι καταστροφικές πράξεις μπορούν να διαπεράσουν την ακατάσχετη φλυαρία, και διαμέσου αυτών οι λόγοι μας ν' αποκτήσουν πραγματική αξία, κατορθώνοντας ν' αναδειχθούν με δύναμη και συνοχή. Η τηλεόραση, οι εφημερίδες, οι σταθμοί, οι ιστοσελίδες υποχρεώνονται τότε να μιλήσουν γι' αυτές, διαδίδοντας τα μηνύματά μας στεντόρεια κι ευδιάκριτα, ακόμα και σε όσους δεν ονειρεύτηκαν ποτέ ν' αμφισβητήσουν το υπάρχον. Μιλάμε για γεγονότα και λέξεις που φτάνουν σ' εκατομμύρια άντρες και γυναίκες. Δεν είναι παράλογο, συνεπώς, να υποθέσουμε πως κάποιος εξ όλων αυτών θ' αποκτήσει κοινή συνείδηση επιλέγοντας τον δρόμο της συνέργειας. Αυτό αρκεί για ν' αυξήσει έστω και λίγο τις πιθανότητές μας.

Η αξιολογία αντιστοίχως αποκτάται με τη συνοχή μεταξύ θεωρίας και πράξης. Προσεγγίζοντας μάς, οφείλει η καθεμιά και ο καθένας ν' αντιλαμβάνεται με σαφήνεια την εχθρότητά μας απέναντι σε ηγετίσκους, ιεραρχίες και πάσης φύσεως σεξισμούς. Όσοι και όσες

επιχειρούν να γνωρίσουν τις δραστηριότητές μας, θα πρέπει αναμφίλεκτα να διαπιστώνουν πως δεν πρόκειται ποτέ να συναινέσουμε μπρος στην κυριαρχία, και πως δε θα εγκαταλείψουμε κανέναν και καμιά μονάχη απέναντι στην καταστολή. Η αξιοπιστία διατρανώνεται, επίσης, διαμέσου του θάρρους και της συνέπειας που επιδεικνύουμε όταν τα πράγματα στραβώνουν. Μόλις φυλακίζομαστε, παρά το κόστος απειλητικών ενδεχομένων, όπως η ολική απομόνωση και η αδυσώπητη καταστολή, δε διαπραγματευόμαστε ούτε ένα βήμα πίσω. Κυρίως όμως κατοχυρώνεται στην εμπιστοσύνη που κερδίζουμε δημοσίως. Όποια και όποιος συστρατεύεται με τους αναρχικούς, επιβάλλεται ν' αποκτά τη βεβαιότητα πως ποτέ δεν προδίδουμε τον λόγο μας ή υποκύπτουμε, ακόμα κι αν μας στοιχίζει όνειρα και προσωπικές φιλοδοξίες.

Η εξασφάλιση μιας αναγνωρισιμότητας και μιας αξιοπιστίας αναπόδραστα θα επιφέρει αίμα και δά-

κρυα, όντας διαθέσιμη μόνο μέσα από απονενοημένη επιμονή. Όποιος φλυαρεί περί κοινωνικού πολέμου, οφείλει να το χαράξει μέσα του προετοιμαζόμενος όντως για πόλεμο. Έχει έρθει η στιγμή να αναγεννήσουμε την εκδικητική αναρχία, να επιστρέψουμε στη χρήση του τρόμου. Όσο δύσκολο κι αν μοιάζει, κρίνεται επιτακτικό να επιτύχουμε στον συγκερασμό της προώθησης ενός “μύθου” και της προβολής ενός “σχεδιασμού”. Αποτελεί μοναδική οδό ώστε η επανάσταση να ξαναγίνει μια πραγματική προοπτική για εκατομμύρια εκμεταλλεζόμενους ανθρώπους, απαλλάσσοντάς την από τη σημασία της “προσμονής των ώριμων συνθηκών” που την καθιστά σήμερα μια λέξη κενή και εχθρική. Μέσα από την ατομική εξέγερση, ο καθείς εξ ημών, σε ομάδες ή μόνος, ένα βήμα την φορά, επίθεση με την επίθεση, θα δώσει νέα ζωή στην έννοια της επανάστασης, προσδίδοντάς της μια συμπαγή αναρχική όψη.

Οι αναρχικοί ιστορικά έχουν παρέμβει δυναμικά στο “κοινωνικό πεδίο”, όπως θα το προσδιορίζαμε σήμερα, με σαφείς αντιλήψεις και επιτακτικές βίαιες ενέργειες σε ποικίλα πλαίσια και περιστάσεις. Ανέκαθεν ενέπνεαν τρόπο, φόβο και πανικό με τον ίδιο τρόπο στις προνομιούχες τάξεις και σε κάθε εξουσία, κυβέρνηση ή θεσμό, όπως επίσης, φυσικά, και σε όλα τα εξουσιαστικά επαναστατικά απολειφάδια. Σήμερα, κατ’ αντιστοιχία με το επίπεδο βίας που επιστρατεύει ο καπιταλισμός με τον αδιάλειπτο πόλεμο και την τεχνοβιομηχανική κοινωνία, η ανταπόκριση των εξεγερμένων θα όφειλε οπωσδήποτε να ήταν δυναμικότερη απ’ ότι είναι. Από τη μια μεριά

συναντάμε στο κοινωνικό επίπεδο λαϊκούς αγώνες περιχαρακωμένους ήδη από την εκκίνησή τους σε ένα είδος πολιτικής οριοθέτησης, και με εμφανή περιθώρια περιστολής του ανταγωνισμού ενεργοποιώντας λογικές αναχαίτισης της κοινωνικής σύγκρουσης, όπως: πολιτικές υποψηφιότητες, θεσμικές διαπραγματεύσεις, κανονικοποίηση (κατειλημμένα σπίτια), εξουσιαστικές ανακατατάξεις, ειρηνικές διαμαρτυρίες, την κατοχύρωση ενός μαξιλαριού ασφαλείας που το σύστημα μπορεί να υπολογίζει να παραχωρήσει. Από την άλλη υποβόσκει όντως ένα κίνημα ριζοσπαστικής εναντίωσης και έμπρακτης αλληλεγγύης, παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μία ύφεση και μείωση της συγκρουσιακής έντασης, ακόμα και από τους αναρχικούς. Το πιο ανησυχητικό φαινόμενο, απ' το οποίο ουδείς εξαιρείται, είναι η υποχώρηση και η έλλειψη προετοιμασίας που εξακολουθεί να υφίσταται ανεξαρτήτως των όποιων ενδιαφερουσών στιγμών κι ευκαιριών εντός ορισμένων αγωνιστικών πλαισίων. Εκφράσεις όπως “παρέμβαση στο κοινωνικό πεδίο” ή “πραγματική πάλη” έχουν καταντήσει νοηματικά παίγνια, αξιοποιούμενα συχνά για τη δικαιολόγηση μιας κοσμικής, εναλλακτικής, συντεχνιακής υποκουλτούρας μεταξύ πολλών. Κατά την γνώμη σου, δεν αφορά τους αναρχικούς, και γενικά τους εξεγερμένους, η αναβάθμιση της σύγκρουσης με το κράτος σε ένα ευκαταίο επίπεδο ενάντια στην ιδιωτική ιδιοκτησία, με βίαια μέσα και πρακτικές αντί της αναζήτησης στρατηγικών-πολιτικών διαμεσολαβήσεων με τη νομιμόφρονα και ιδρυματοποιημένη κοινωνία των πολιτών;

Μπορώ μόνο να συμφωνήσω μαζί σου απαντώντας “ναι” στην ερώτησή σου. Επεκτείνω μάλιστα την απόφαση, ισχυριζόμενος πως το πρώτο τείχος υπεράσπισης του συστήματος είναι ακριβώς αυτές οι λογικές αναχαίτισης, οι “τακτικίστικες-πολιτικάντικες διαμεσολαβήσεις”, όπως τις βαφτίζεις. Το να υποστηρίζουμε αυτήν τη στιγμή την άποψη πως αυτό το τείχος ραγίζει είναι πιο αυτοκτονικό από ποτέ και σε πείσμα όσων συμβαίνουν σήμερα, και σ' αυτήν την

περίοδο συστημικής κρίσης πάρα πολλοί αναρχικοί κι επαναστάτριες πιάνονται στην παγίδα δίχως να το καταλαβαίνουν. Κάθε φορά που αποφεύγουμε μια σύγκρουση στους δρόμους επειδή μία επικοινωνιακή παράτα αποφασίστηκε στη συνέλευση· κάθε φορά που κατά τη διάρκεια απεργίας κάποια ή κάποιος υποκύπτει στις αποφάσεις των εκπροσώπων της “κοινωνικής βάσης”, αποφεύγοντας τη βίαιη, “αυτοκτονική” σύγκρουση με τους μπάτσους· κάθε φορά που ο δη-

μόσιος λόγος μας κατευθύνεται προς την ανακωχή προκειμένου να διαφυλάξουμε μία κατάληψη ή ένα κοινωνικό κέντρο, αυτό το τείχος ενισχύεται. Στον πυρήνα αυτής της ενίσχυσης απαντάται η διαρκής αναβολή της βίαιης και ένοπλης συμπλοκής με το σύστημα. Θα έπρεπε να βρούμε το θάρρος να ορθώσουμε το ανάστημά μας απέναντι στην πλειοψηφία των συντρόφων μας, αναλαμβάνοντας την ευθύνη της όξυνσης του πολεμικού κλίματος. Μόνο η οργισμένη ορμή της ατομική πρωτοβουλίας που περιφρονεί τη “φρόνηση” των συνελεύσεων μπορεί να μας χαρίσει τη δύναμη να υπερκεράσουμε τους δισταγμούς και τους φόβους μας. Η δύναμη και το κουράγιο από μόνα τους δεν αρκούν όμως, προέχει και μία συγκεκριμένη ενέργεια. Παρά τα ανοίγματα που ο χρόνος μάς έχει προσφέρει, αδυνατούμε να εκμεταλλευτούμε τις διαθέσιμες ευ-

καιρίες. Οι προσπάθειές μας πρέπει να είναι διάχυτες. Βρισκόμαστε στην εμπροσθοφυλακή κάθε σύγκρουσης, κάθε οδομαχίας. Πολλές φορές εμείς, με τις αποφάσεις και τις πρωτοβουλίες μας ενδυναμώνουμε και θωρακίζουμε τα “κινήματα”, για να έρθουν άλλοι να θερίσουν τους καρπούς. Ο λόγος μας παραμένει θολός. Αδυνατεί ν’ αποτελέσει καταλύτη εξελίξεων. Η δράση μας ενδυναμώνει και προσδίδει ορατότητα στα διάφορα κοινωνικά κινήματα όμως πέρα από αυτό; Κάτι δείχνει να λείπει, και αυτό το κάτι, από τη δική μου έποψη, είναι οι ένοπλες δράσεις που, ιδανικά, με έναν πρόδηλο και σαφή τρόπο, θα διακρίνονταν απ’ τη σωρεία των κοινωνικών αγώνων, ακόμα και σε διαφορετικό χώρο και χρόνο, εξασφαλίζοντας περισσότερο χώρο για τα δικά μας προτάγματα, για τον δικό μας αγώνα στους δρόμους.

Σε ορισμένα από τα πρόσφατα κείμενά σου είχες επιδιώξει να ανοιχτεί ένας διάλογος σχετικά με: τη δράση και τις ομάδες συγγένειας, τις ατομικές πρωτοβουλίες, τις αναλήψεις ευθύνης, τις μεθόδους άτυπης οργάνωσης μεταξύ αναρχικών, και την προπαγάνδα μέσω πράξης.

Υπάρχουν πάμπολλες διαφορετικές εμπειρίες διατηρημένες μέχρι και σήμερα, πολυδιάστατες και ποικίλες, μεταξύ των διάφορων τάσεων του αναρχισμού. Δεν πιστεύουμε πως για τον αναρχισμό της πράξης τίθεται θέμα μη διαθεσιμότητας ή αδυνατότητας όσον αφορά το υπάρχον ιστορικό πλαίσιο. Οι αναρχικοί, με διάφορους τρόπους σε κάθε εποχή, ανέκαθεν ενεργούσαν στο “εδώ και τώρα”. Θα θέλαμε να σε ρωτήσουμε, αξιολογώντας αυτές τις εμπειρίες και τους πολύμορφους τρόπους δράσης και οργάνωσης αντιεραρχικού και οριζόντιου χαρακτήρα: Θα μπορούσε

κάποιος να ισχυριστεί πως υποβόσκει, ιδίως στην Ιταλία, μία ιδεολογική προκατάληψη εναντίον των “άτυπων οργανώσεων”, των “αναρχικών ομάδων” και των “αναλήψεων ευθύνης”; Αντίστοιχα, μήπως εν τέλει ο (κινηματικός) διάλογος, ο οποίος πολλές φορές καταντάει παρωδία, απέχει πολύ από τη δυνατότητα να προσδώσει απόλυτη εγκυρότητα ή θεωρητικές-πρακτικές αποδείξεις σχετικά με “την αναπαραξιμότητα, την άτυπη οργάνωση, την ανωνυμία”, γειωμένα στο ιταλικό παράδειγμα, το οποίο είναι εμποτισμένο με περιορισμούς όσον αφορά τη μεθοδικότητα, τη λειτουργικότητα και, εξ ορισμού, την παραγωγή λόγου/δράσεων, βουτηγμένο σε μια παραμορφωμένη λογική περί “κινήματων”;

Η ιδεολογική προκατάληψη εναντίον της άτυπης οργάνωσης δεν είναι κάτι νέο εδώ. Μολονότι δεν τίθεται αμφιβολία πως μερικά παραδείγματα χαίρουν μεγαλύτερης αποδοχής από τις παραδοσιακές αναρχικές οργανώσεις συγκριτικά με άλλα. Οι “μικρές”, εύκολα οικειοποιησιμες, ανώνυμες δράσεις εναντίον δομών της κυριαρχίας, δίχως τη συνοδεία ακρωνυμίων, δημιουργούν λιγότερα προβλήματα απ’ ό,τι δράσεις που απειλούν τη ζωή ανδρών και γυναικών σε θέσεις ισχύος, ιδίως όταν αυτές αναλαμβάνονται επώνυμα, δημιουργώντας μία χρονική συνέχεια. Οι πρώτες, εν αντιθέσει με τις δεύτερες, είναι πιο αποδεκτές από το κίνημα, για τον απλό λόγο ότι δεν οξύνουν στο ίδιο επίπεδο τις κατασταλτικές πολιτικές του κράτους. Η απόρριψη του ισορροξιοτισμού (εξεγερτισμός) ή άτυπων οργανώσεων τύπου FAI/FRI (Άτυπη Αναρχική Ομοσπονδία/Διεθνές Επαναστατικό Μέτωπο)

από τον “κλασικό” αναρχισμό, πραγματοποιείται υπό την πρόφαση ηθικών φραγμών καταδίκης της βίας, και ειδικά συγκεκριμένων δράσεων (βομβιστικών επιθέσεων, εμπρησμών, παγιδευμένων δεμάτων, τραυματισμών, απαλλοτριώσεων). Για όσους αρέσκονται να προσδιορίζουν τους εαυτούς τους ως “επαναστάτες”, είναι παραπάνω από προφανής η υποκρισία τέτοιων αποφάνσεων. Η επανάσταση, με το τραγικό αποτύπωμα των κοινωνικών πολέμων, είναι εκ των πιο βίαιων υποθετικών γεγονότων, και, όταν μιλάμε για τον “κλασικό” κοινωνικό και οργανωμένο αναρχισμό, μιλάμε για συντρόφους που δεν έχουν αμφισβητήσει ποτέ το πρόταγμα της επανάστασης εν είδει μιας βίαιης ρήξης με το σύστημα. Για όσους δεν εξορίζουν την επαναστατική βία από την ιδεολογική τους επικράτεια, η αγανακτισμένη αντίθεσή τους σε συγκεκριμένες πρακτικές έχει τις ρίζες της αλλού, όχι στην ηθική,

αλλά στον φόβο. Στον φόβο της καταστολής, στον φόβο της απώλειας αυτής της απατηλής (ωστόσο βολικής) εικόνας του αφελούς αναρχικού ονειροπόλου, του αθώου και ανυπεράσπιστου θύματος του συστήματος, η οποία, από τη σφαγή της Piazza Fontana και έπειτα -εδώ στην Ιταλία- χρησιμοποιείται συχνά ως άμυνα απέναντι σε κατασταλτικές εκστρατείες. Μία "οσία" φιγούρα, στην οποία ένας ορισμένος "κοινωνικός αναρχισμός" -συχνά μεταμοντέρνος- έχει βασίσει τους προσωπικούς του μύθους και προσδοκίες. Η αναρχική ένοπλη πάλη, μολοντί μειοψηφική, έχει στηλιτεύσει τον εν λόγω "μύθο", ειδικά όταν αναλαμβάνεται περήφανα απέναντι στα πρόσωπα των δικαστών. Επομένως, οφείλουμε να συμβιβαστούμε με το αναπότρεπτο: Η "ιδεολογική" προκατάληψη εναντίον νέων μορφών αγώνα είναι συστατικό στοιχείο της φύσης των πραγμάτων. Κάθε νέα μορφή οργάνωσης "αποδιοργανώνει" αδυσώπητα τις προϋπάρχουσες πραγματικότητες μαζί με τα πεπερασμένα όριά τους, αντικαθιστώντας και αμφισβητώντας τις. Η γέννηση όσων αποκαλείτε "τάσεις" είναι το συμπαραμαρτούν αποκύημα της "αποδιοργάνωσης" που επιφέρει η σύγκρουση. Η ιστορία μας βρίθει εσωτερικών σπαραγμών μεταξύ

συντρόφων οι οποίοι, θεωρητικά, (παρότι με διαφορετικές πρακτικές) θα περίμενε κανείς να βρίσκονται σε κοινό μετερίζι. Οι "ινσουρεξιονιστές" (εξεγερσιακοί), όταν έκαναν την εμφάνισή τους τις δεκαετίες του '70 και του '80, υπέστησαν πολύ βίαιες επιθέσεις, καθώς εγείρονταν επαίσχυντες κατηγορίες εναντίον τους. Δεκαετίες αργότερα, οι κατηγορίες αντίστοιχου περιεχομένου δεν έλειψαν απέναντι σε συντρόφια της Άτυπης Αναρχικής Ομοσπονδίας (FAI). Ωστόσο, έχοντας διατυπώσει τα παραπάνω, πρέπει να ειπωθεί επίσης πως η επικύρωση του "νέου" σχεδόν πάντα συνοδεύεται με ξεσπάσματα επιθετικότητας απέναντι στο "παλιό", και εμείς οι αναρχικοί δεν αποτελούμε εξαίρεση. Η εφάμιλλη λεκτική επιθετικότητα εναντίον των "επίσημων" αναρχικών δεν απουσίασε ("οι γραφειοκράτες αναρχικοί", "οι δειλοί", "οι ρεφορμιστές", "οι αστοί"...), τίποτα όμως το τραγικό, φυσιολογικές δυναμικές (ακόμη κι αν συχνά ήταν δυσάρεστες και αντιπαραγωγικές) εντός ενός αναρχικού κινήματος ξέχειλου από ανταγωνιστικά πάθη και αντιλήψεις, και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο -επιτρέψτε μου να πω ακόμα ζωντανού.

Διατείνεσαι πως ο διάλογος κινδυνεύει να υποβαθμιστεί σε απλή "χλεύη για τη χλεύη" και πως "η

οικειοποίηση, ο αφορμαλισμός, η ανωνυμία” απέχουν πολύ από το να βρουν πραγματικά ”θεωρητικο-πρακτικά” ερείσματα, όντας ήδη σκοροφαγωμένα στις βάσεις τους (a priori) από μια διαστρεβλωμένη σχεταριστική λογική. Θα είχες δίκιο αν ομόλογες πρακτικές δεν είχαν δοκιμαστεί ποτέ εμπράκτως, στην πραγματικότητα όμως, ένα σημαντικό τμήμα του κινήματος τα βιώνει για χρόνια στο ίδιο του το πετσί. Βρίσκομαι χρόνια στη φυλακή γι’ αυτή μου την επιλογή. Ευτυχώς ή δυστυχώς, εφαρμόσα αυτόχρονα στην πράξη την αποτελεσματικότητα και τις συνέπειες αντίστοιχων ”εννοιών”. Έχω απολαύσει συναρπαστικές νίκες και έχω υποστεί αντίστοιχα αποκαρδιωτικές ήττες. Όταν ”λερώνουμε” τα χέρια μας πράττοντας, οι εξυψώσεις και οι πτώσεις είναι αναπόφευκτες. Όταν ερχόμαστε αντιμέτωποι με συγκεκριμένες δυναμικές της σύγκρουσης, δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι για τίποτα. Όλα είναι πιθανά, ακόμα και τα πιο αδιανόητα πράγματα μπορούν να πραγματοποιηθούν ως δια μαγείας. Η μοναδική απρόσβλητη βεβαιότητά μας είναι πως μόνο διαμέσου της συστηματικής σύγκρουσης με την κυριαρχία μπορούμε να επανεξετάσουμε, να επεκτείνουμε και να βελτιώσουμε τη δράση και την τακτική μας, τα

υπόλοιπα είναι επουσιώδη. ”Αναπαρξασιμότητα, αφορμαλισμός, ανωνυμία”, 3 απλές λέξεις με πολύ μεγαλύτερη βαρύτητα για μένα από απλές αφηρημένες και πνευματώδεις θεωρίες. Έχω επιχειρήσει (όχι πάντα επιτυχώς) να είμαι συνεπής, ζώντας την Αναρχία μου σε χρόνο Ενεστώτα.

Αναφορικά με την ”αναπαρξασιμότητα”, την ταυτίζω με ένα αίσθημα: της ευφροσύνης όταν κάποιος θωρεί τις πρακτικές του (όπως η αναρχική δράση) να τον αιφνιδιάζουν καθώς διαδίδονται παγκοσμίως. Το 1980 έζησα μια επιδημία επιθέσεων σε πυλώνες ηλεκτρισμού σε όλη την επικράτεια. Δεκαετίες αργότερα, έκπληκτος, βίωσα γεμάτος ενθουσιασμό τις διεθνείς καμπάνιες αλληλεγγύης και την έκρηξη της Άτυπης Αναρχικής Ομοσπονδίας (FAI/IRF) να φτάνει σχεδόν στις άκρες του κόσμου. Παρελθούσες εμπειρίες (υπερβολικά βραχύβιες κάποιες φορές), που αφήνουν όμως το στίγμα μιας ζωής γεμάτης, μιας ζωής αξιοβίωτης, της ζωής ενός αναρχικού της πράξης, μιας ζωής ξέχειλης από αισιοδοξία. Απολαύσεις δύσκολο να κατανοηθούν από όσους τις στερήθηκαν, αλλά εφικτό να επιτευχθούν όταν απλώς εισβάλεις στο προσκήνιο και μεταφέρεσαι από τη θεωρία στην πράξη ανακαλύπτοντας έναν νέο

κόσμο.

Οι 3 προαναφερθείσες πρακτικές, με το κύλισμα των χρόνων, δοκιμάστηκαν όλες στο μέτωπο -μηδενιάς εξαιρουμένης- και, παρότι (πότε πότε) συντήρησαν μία στρεβλή, σχεταριστική λογική, συνιστούν τις πλέον ζωτικές και μαχητικές πλευρές της αναρχίας, της έμπρακτης εφαρμογής της. Ειδικά όταν αυτές οι συζητήσεις εμπλέκουν συντρόφια μνημένα στη δράση, τότε αποκτούν μία διαφορετική, πραγματική εμβρίθεια. Ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο, ακόμα και μεταξύ συντρόφων της αφορμαλιστικής τάσης, δεν απουσιάζουν αντιθέσεις, και δη ισχυρές. Δε θα έπρεπε να ξαφνιαζόμαστε, ιδίως αν λάβουμε υπόψιν πως η τελευταία (η αφορμαλιστική τάση) χαρακτηρίζεται από ποικίλες δυναμικές, τόσο στο δομικό-οργανωτικό κομμάτι, όσο και στο "επιχειρησιακό". Με την πάροδο των χρόνων, οι μεγαλύτερες αντεγκλήσεις σχετίζονται με το ζήτημα των αναλήψεων ευθύνης, κυρίως με τη χρήση ακρωνυμίων και σταθερών υπογραφών - υστερούν μόνο σε σύγκριση με τη διαμάχη γύρω από την "θεαματικοποίηση" ορισμένων δράσεων και την κατηγορία πως αδυνατούν να καταστούν οικειοποιησιμες. Στην ουσία μιλάμε για διαφορετικές πρακτικές, καίτοι όχι ανταγωνιστικές, με θεμελιωδώς

διαφορετικές απολήξεις. Αυτό εμπερικλείει αντιμαχόμενες στάσεις και επιλογές ζωής που διακρίνουν τις 2 πλευρές της σύγχρονης αναρχίας της πράξης. Από τη μία πλευρά το "αντί-κοινωνικό" και "μηδενιστικό" ρεύμα, το οποίο τεντώνει τη βιαιότητα της δράσης στις πιο ακραίες της συνέπειες, απηχώντας τον "μύθο" της "εκδικητικής αναρχίας". Διατηρεί τις "κοινωνικές" προεκτάσεις της δράσης, μετατεθειμένες όμως στο μέλλον: όταν ο "μύθος" θα έχει διαπεράσει τις καρδιές των καταπιεσμένων. Από την άλλη μεριά, οι κοινωνικοί αναρχικοί, οι εξεγερσιακοί, οι οποίοι, προκειμένου να εξασφαλίσουν μία συλλογική και ποσοτική ανάπτυξη, είναι πρόθυμοι (θέτοντας ενδιάμεσους στόχους σε συγκεκριμένους κοινωνικούς αγώνες) να περιορίσουν και να ταξιθετήσουν τη δική τους καταστρεπτική βία. Για μια βαθύτερη κατανόηση, ας δούμε ποιες είναι διαφορές τους, οι οποίες, ειδικά από οργανωτικής έποψης, είναι αξιομνημόνευτες μεταξύ "ομάδων συγγένειας" διασκορπισμένων χωρικά που επικοινωνούν μέσω αναλήψεων ευθύνης, προωθώντας "διεθνείς συντονισμούς επίθεσης" και "ομάδες συγγένειας" συνδεδεμένες με έναν συγκεκριμένο τοπικό αγώνα, σχετιζόμενες με "δημόσιες εκδηλώσεις", ανοιχτές στον κόσμο

και στο "κίνημα". Εξίσου ριζικές είναι οι διαφορές στο "επιχειρησιακό" κομμάτι. Έχουμε αρχικά το παράδειγμα βίαιων πράξεων ισχυρού αντίκτυπου, οι οποίες αποσκοπούν στην "προπαγάνδα διαμέσου της πράξης", στην απλή διασπορά του τρόμου στο στρατόπεδο των εκμεταλλευτών. Επομένως, πρόκειται για μία μέθοδο δράσης που απεκδύεται της ανάγκης να συμβιβαστεί, να συνδιαλεχθεί με το υπάρχον, αφού δε στοχεύει να εμπλακεί σε κάποια ενδιάμεση πάλη. Ο μοναδικός της απώτερος σκοπός (παρεκτός της αμιγούς, εγωιστικής, εύηχης απόλαυσης της καταστροφής) είναι η αναγέννηση με κάθε κόστος του "μύθου" της "εκδικητικής αναρχίας", του "μελλοντικού ήλιου", της "αναρχικής εξέγερσης". Εφαρμόζοντας την "προπαγάνδα δια της πράξης" αναζωογονούν αυτόν τον "μύθο", ανακτώντας τη σταδιακά χαμένη μας υπόληψη αντίκρου στους υπόλοιπους καταπιεσμένους. Αξιοπιστία που θα επανακτήσουμε με δράσεις έκλυτες, αποδεσμευμένες από οποιουδήποτε φραγμούς, διότι θα έχουν έναν και μόνο σκοπό, βαθιά αξιακό: να χτυπήσουν σκληρά τους εκμεταλλευτές μας παίρνοντας εκδίκηση για τους εκμεταλλευομένους. Πρόκειται, εν τέλει, για μια πρακτική ενδεικτική της "μηδενιστικής",

"σκοτεινής" πλευράς της αναρχίας, μιας αναρχίας που είναι γεμάτη εκδικητικότητα, μίσος, βιαιότητα και μία ακαταμάχητη περιφρόνηση της λογικής, εκπορευόμενη από την "παρανοϊκή" και ατρόμητη επιθυμία για ελευθερία, και η οποία αποτελεί -κατά τη γνώμη μου- την πλέον ζωντανή κι ελπιδοφόρα πλευρά του αναρχισμού μας. Αυτή θεωρώ πως κάποια μέρα θα μας οδηγήσει στην επανάσταση. Απεναντίας, υπάρχει και ο εξεγερσιακός (κοινωνικός) αναρχισμός, μαζί με τους τοπικούς δεσμούς του και τις δράσεις του που απευθύνονται σε ένα σωρό ρεφορμιστές και υποστηρικτές της θεωρίας των σταδίων. Προωθούν δράσεις οι οποίες αποβλέπουν στην άμεση συμπαγοποίηση ενός συγκεκριμένου αγώνα, ενώ πάντα λαμβάνουν υπόψιν τις μαζικές κινητοποιήσεις, προσπαθώντας να συνάψουν σχέσεις με τον λαό. Πιέζοντας συχνά να περιορίζουμε τις παρεμβάσεις μας, ώστε να μην κινδυνέψουμε να απομονωθούμε μένοντας εκτός "παιχνιδιού". Οι επιθετικές πρωτοβουλίες ομογενοποιούνται και διαμεσολαβούνται από το περιεχόμενο κοινωνικό περιεχόμενο. Η μεθοδολογία του συγκεκριμένου τύπου δράσης είναι η ανάδειξη στοχεύσεων που αφορούν την καθημερινή ζωή των πολλών ανθρώπων, επιτρέποντάς τους σταθερά να

αντιλαμβάνονται τα πραγματικά άμεσα, μολονότι τμηματικά, κέρδη του αγώνα που έχουν την προοπτική να πείσουν μεγαλύτερα κομμάτια του πλήθους για τις αντικειμενικές δυνατότητες της άμεσης δράσης και τη σημασία της απόρριψης της αντιπροσώπευσης. Αμφότερες αυτές οι πρακτικές αναγνωρίζονται από ένα τεράστιο ποιοτικό άλμα, το οποίο -κατά τη γνώμη μου- δεν μπορεί να αγνοηθεί, καθώς τις τοποθετεί υπεράνω όλων των υπόλοιπων αναρχικών πρακτικών: Η καταστροφική δράση, η ένοπλη πάλη, η αμφισβήτηση του κρατικού μονοπωλίου της βίας. Μόνο διαμέσου αυτών δύναται κανείς να ξεκινήσει την ανατροπή, την επαναστατικοποίηση του κόσμου, αφού οι σπόροι της μελλοντικής αδελφοσύνης κυοφορούνται ήδη στις σημερινές συγκρούσεις και στο πώς επιλέγουμε να τις οργανώνουμε. Μόνον εντός ενός πλαισίου αγώνα, σύγκρουσης και πάλης μπορούμε να γευτούμε άμεσα, στο σήμερα, την αγνότητα των ελεύθερων σχέσεων, της αγάπης, της ζωντανής επαναστατικής αλληλεγγύης. Όλα τα υπόλοιπα είναι συμβιβασμοί, βόλεμα, αλλοτρίωση και μακροπρόθεσμη παραίτηση. Η αναρχία δεν έγκειται στο τι λέμε ή γράφουμε, αλλά στο τι κάνουμε συνολικά. Θα θέλαμε να ήταν δεδομένο πως όσοι μιλάνε σχετι-

κά με ορισμένες πρακτικές τις έχουν πρωτίστως ζήσει στο πετσί τους. Τούτο όμως, δυστυχώς, δεν ισχύει πάντα. Αυτός είναι ο λόγος -κατά την άποψή μου- για τον οποίο οφείλουμε να εκτιμούμε περισσότερο τα γραπτά και τις διατυπώσεις των αναλήψεων ευθύνης συγκριτικά με άλλα. Σε αυτές τις περιπτώσεις δεν ευδοκιμεί υποκρισία - οι συντάκτες προέταξαν το σώμα τους, δρώντας και ρισκάροντας τις ζωές τους. Αναπόδραστα, τα λόγια τους διέπονται από μία υλικότητα, μία συνέπεια, μία μεγαλύτερη αξία, εφόσον γνωρίζουμε πως όποιοι τα εξέφρασαν φρόντισαν πριν να στοιχηματίσουν τις ζωές τους. Η δυναμικότητα της επικοινωνίας μέσω των δράσεων και των αναλήψεων ευθύνης έγκειται ακριβώς σε αυτό το γεγονός. Ορισμένα συντρόφια χαρακτηρίζουν τις αναλήψεις ευθύνης ως περιττά κείμενα γεμάτα δημαγωγία, και ίσως να έχουν δίκιο, αλλά σε αυτά τουλάχιστον (όσο δημαγωγικά κι αν φαντάζουν) οι λέξεις φέρουν το "άχθος" μιας ζωής βιωμένης και ενεργής. Κάτι εκκωφαντικά απόν από σωρεία κειμένων έμπλεων "θαυμάσιας" λογοτεχνικότητας, αλλά πάραυτα εφήμερων, εξαιτίας της απουσίας οποιασδήποτε συνάφειας μεταξύ θεωρίας και πράξης, αποκομμένα από τον αγώνα, μακριά από τη ζωή.

Εδώ και μερικά χρόνια, έχεις λάβει μία στάση "έναντια στην επανάσταση". Μία θέση γεννημένη στη φυλακή -συμπεραίνουμε- αφού η ανάληψη ευθύνης του Πυρήνα "Όλα" της FAI/IRF κλείνει με μία διακήρυξη αγάπης για την Κοινωνική Επανάσταση. Πιστεύουμε πως έχουμε καταλάβει σφαιρικά τη θέση σου, εντοπισμένη στην υπονόμηση της "αναμονής της επανάστασης" η οποία αναβάλλει τη δράση σε ένα αόριστο, καταλληλότερο μέλλον, όταν οι αντικειμενικές συνθήκες θα έχουν ωριμάσει. Εν κατακλείδει, (μια θέση εντοπισμένη) στην απόρριψη μιας στάσης "βλέποντας και αναμένοντας", ακόμα κι αν είναι καρυκευμένη με επαναστατικές συνταγές. Όσο αυτή η υπονόμηση παραμένει πρόκληση για έναν διαφορετικό τρόπο δράσης, είναι εύστοχη. Εδώ ξεπροβάλλει όμως μία διαλεκτική αντίφαση: Οι επαναστάτες σήμερα λιμνάζουν στον ρεφορμισμό. Μία αποτελεσματική διαπίστωση ικανή να οδηγήσει σε αναθεωρήσεις. Πάυει όμως να είναι αποτελεσματική όταν αμελείς να εξάρεις την αντιφατική σημασία της ρήσης. Να το διασαφηνίσουμε περισσότερο: Το μέσο είναι αποτελεσματικό απέναντι στον αυτοαποκαλούμενο κοινωνικό αναρχισμό -κοινωνικός, αλλά όχι ο παραδοσιακός- ο οποίος συμμαχεί με τμήματα της αστικής τάξης, προσδοκώντας μία επιτυχημένη έκβαση ορισμένων αιτηματικών αγώνων (εργατικών απεργιών, υπεράσπιση δικαιωμάτων), περιμένοντας καρτερικά την ωρίμανση των συνθηκών για την επανάσταση. Παρομοίως με ό,τι υποστηρίχθηκε στην Ισπανία το 1936: Προέχει να νικήσουμε στρατιωτικά στον πόλεμο και έπειτα έρχεται η επανάσταση. Ως εκ τούτου, είναι χρήσιμο όταν επιστρατεύεται για την καταπολέμηση μετώπων υπεύθυνων για τη μετάθεση της επανάστασης στο μέλλον, αφού θα έχουν επιλυθεί πιο επιτακτικά ζητήματα, των οποίων η αντιμετώπιση προϋποθέτει συγκατάβαση με προβλήματα που η επανάσταση θα όφειλε να μάχεται ώστε να εξοντώσει.

Οπότε, πες μας την άποψή σου: Δεν είναι σα να χαρίζουμε το παιχνίδι στους αντιπάλους μας; Τι άλλο θα έπρεπε να περιμένουμε για την επανάσταση; Δεν έχει καταστρέψει αρκετά τον πλανήτη μας ο καπιταλισμός ήδη; Δεν έχουν ήδη επιβαρυνθεί αρκετά οι πλάτες γενεών επί γενεών εκμεταλλενομένων; Αντί να διαμηνύουμε τον θάνατο της επανάστασης, δε θα ήταν προτιμότερο να υπερασπιστούμε την αναγκαιότητά της εδώ και τώρα, σε πείσμα όσων επιμένουν να την αναβάλλουν σε ένα αόριστο μέλλον προκειμένου να μη διαταράξουν τον μακάριο ύπνο -για παράδειγμα- ενός οιοπαραγωγού απρόθυμου

να ζημιωθεί από μία απεργία στο δικό του χωράφι, όπου εξακολουθεί να εκμεταλλεύεται μετανάστες σα σκλάβους, φοβούμενος την επανάσταση όσο τίποτε άλλο, αφού αυτή -κατά τις ανησυχίες του- θα τον στερούσε από το σπίτι και τους αμπελώνες του;

Θα μιλήσουμε ευθέως αυτήν τη φορά: Ο κίνδυνος με τη διάδοση της εντύπωσης πως η επανάσταση είναι νεκρή, έγκειται στο ότι υπάρχουν σύντροφοι τόσο ανόητοι -και υπάρχουν όντως, δυστυχώς- που αδυνατούν να το εκλάβουν αυτό εν είδει πρόκλησης, καταλήγοντας να το πιστεύουν πραγματικά! Συνεπώς, οι προσπάθειές σου περί αποδόμησης της επανάστασης μπορεί να μην ωθήσουν τα συντρόφια να δράσουν στο εδώ και στο τώρα, αλλά, απεναντίας, να τα αποτρέψουν οριστικά από οποιαδήποτε δράση. Οι εξεγερμένοι χρειάζονται ένα όνειρο, ειδάλως γιατί να φυλακιστούν ή να πεθάνουν;

Εξάλλου, σήμερα, το να αποδομείς την επανάσταση, χωρίς παρεξήγηση, δεν είναι κάτι καινοτόμο. Ξεκίνησε το 1992 με το έργο του Φουκογιάμα περί “Τέλους της Ιστορίας” και “Τελευταίου ανθρώπου”. Σύμφωνα με τον Αμερικανό φιλοκαθεστωτικό φιλόσοφο, όλα έχουν τελειώσει: ο διαρκής εφιάλτης ενός αϊδιου παρόντος. Ένα φιλοσοφικό-κοινωνικό παράδειγμα που η κοινωνία φρόντισε να επιβεβαιώσει με πολλαπλούς τρόπους: από την τηλεόραση ως τον καταναλωτισμό του διαδυκτύου, τα διαθέσιμα εμπορεύματα αντικαθίστανται ταχύτατα, όμως, πάραυτα, επικρατεί το αίσθημα πως ζούμε την ίδια εποχή για 30 χρόνια. Και επειδή οι αναρχικοί, ακόμα και όσοι ασπάζονται έναν θολό αντικοινωνισμό, ζουν εντός αυτής της κοινωνίας, απορροφώντας τάσεις και ιδέες, πολλοί εξ αυτών έχουν αρχίσει να σκέφτονται κατά τα επιθυμητά πρότυπα του συστήματος: Από τα άρθρα του “A-rivista anarchica” ή του “Umanità Nova” που πιστοποιούν τη δύση της βίαιης κοινωνικής επανάστασης, καθώς αυτή αντικαθίσταται από τον αναρχισμό εν είδει κουλτούρας, καντιανής κατηγορικής προσταγής και νόμας... μέχρι τους παλαιούς μαχόμενους συντρόφους που σήμερα στέκουν απογοητευμένοι, επειδή, ορισμένες φορές, η απουσία επαναστατικών προοπτικών συνεπάγεται την απουσία ουτοπικών σχεδιασμών. Εκπονώ σχέδια δράσης λόγω της παρουσίας ενός μακροπρόθεσμου στόχου στο κεφάλι μου.

Δε σου φαίνεται επιβλαβές να υποπέφτουμε σ’ αυτήν την ατραπό, ακόμα κι αν ξεκινάμε με τις καλύτερες προθέσεις έχοντας έναν διαφορετικό στόχο;

Θα υπεραμυνθώ της προσωπικής ανατρέχοντας στον Αλμπέρ Καμύ: μου”απόρριψης” της”επανάστασης” ”Εφόσον δε ζούμε πλέον στον

καιρό των επαναστάσεων, ας μάθουμε να ζούμε τουλάχιστον στους καιρούς της εξέγερσης”. Στην πραγματικότητα συμφωνώ μαζί του μόνο σε ένα σημείο: Σήμερα, σαφέστατα, δε ζούμε στην εποχή της ”επανάστασης”, αλλά της ”εξέγερσης”. Θέλω όμως να ξεκαθαρίσω πως η απολογία μου υπέρ της εξέγερσης δε συνιστά ούτε υποχώρηση, ούτε μία πρόσκληση για λειψούς αγώνες σε μία άτονη περίοδο. Είμαι πεπεισμένος πως δεν ευδοκιμεί επανάσταση δίχως μian αλληλουχία πολυάριθμων εξεγέρσεων να την προετοιμάσουν και να την προανακρούσουν. Αυτές οι εξεγέρσεις επιτρέπουν και στους δύο μας να ζήσουμε άμεσα και ολοκληρωμένα, σε χρόνο ενεστώτα, την απόλαυση της αναρχίας μας (γεννηθήκαμε γι’ αυτό, υπάρχει στη φύση μας), και να φέρουμε τους εαυτούς μας σε επαφή με τον κόσμο, χτίζοντας -εξέγερση με την εξέγερση, δράση με τη δράση- τον ”μύθο” του ”ήλιου του μέλλοντος”, ανυψώνοντας -λιθάρι το λιθάρι- την υπόληψή μας στα μάτια των καταπιεσμένων, μια υπόληψη δίχως την οποία τίποτα αντάξιο του ονόματος ”επανάσταση” δε θα ζυγώσει. Ο ρόλος μας σήμερα μπορεί να είναι μόνον αυτός: να χτυπάμε, να ξαναχτυπάμε και να χτυπάμε ξανά... Σφυρηλατώντας με αίμα, ιδρώτα και αβυθόμετρα απόλαυση τον

”μύθο” της ”εκδικητικής Αναρχίας”. Μία αναρχική επανάσταση είναι εφικτή. Πρέπει όμως να βρούμε το κουράγιο και τη δύναμη να υποστηρίξουμε μία τόσο ονειρική και ουτοπική προοπτική όπως της προσήκει. Το γεγονός ότι αυτή η συγκεκριμένη προοπτική στερείται ”ιδεοληπτικών” και ”εξουσιαστικών” δειγμάτων, είναι ακριβώς η αιτία της εγγενούς φανταστικής και ουτοπικής της υπόστασης. Στην ανάληψη ευθύνης του Πυρήνα “Όλγα”, αυτή η αισιοδοξία εκρήγνυται σε μία διατράνωση της παθιασμένης αγάπης για την ”Κοινωνική Επανάσταση”. Εκείνη τη στιγμή ήταν (και ακόμα είναι, αλλά σήμερα το πράττω με έναν πιο διαρθρωμένο τρόπο) πολύ σημαντική η επανέναρξη της δράσης σε μία προοπτική ολικής αλλαγής και ανατροπής των διεθνών συσχετισμών (Κοινωνική Επανάσταση). Εφόσον στην ερώτησή σου αναφέρεσαι στην ανάληψη ευθύνης για την ένοπλη επίθεση στον Adinolfi, επίτρεψέ μου να σου πω ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση το γραπτό διέθετε πολλούς περιορισμούς. Ήταν εντελώς αυτοαναφορικό (απευθυνόμενο σχεδόν αποκλειστικά στο αναρχικό κίνημα), υπήρξε υπέρμετρη αναφορά στο ζήτημα της πυρηνικής ενέργειας, και η αμφισβήτηση της τεχνολογίας, ήτοι της ”μεγα-μηχανής” (δεσ-

πόζουσας για (μένα τώρα), ήταν ανύπαρκτη. Η τότε εκπερφασμένη κριτική από ορισμένα συντρόφια που ισχυρίζονταν ότι η ανάληψη συνιστούσε, επί της ουσίας, μία σειρά κατηγοριών εναντίον παραδοσιακών συστατικών του κινήματος, εμπεριείχε αλήθειες. Αυτό που θέλω να σου πω είναι πως, με το πέρασμα του χρόνου, οι αναλύσεις εξελίσσονται. Το σημαντικό είναι να μην παραιτούμαστε, να μην παραλύουμε και, πάνω απ' όλα, να μην παραδινόμαστε στην εξουσία που -όπως το εννοώ εγώ- μεταφράζεται στην άρνηση εγκατάλειψης (λόγω της παρούσας κατάστασής μου, σε θεωρητικό επίπεδο) της βίαιης ρήξης με το σύστημα, της ένοπλης πάλης με κάθε κόστος. Το να είμαστε συνεπείς απέναντι στους εαυτούς μας δε συνιστά πάντοτε κάτι άξιο επιδοκιμασίας, κάποιες φορές είναι ισοδύναμο με ήττα, μας κάνει προβλέψιμους και σποραδικά "γραφικούς". Συνέπεια δε σημαίνει αναγκαστικά παραμονή στο ίδιο ατελέσφορο μονοπάτι ξανά και ξανά. Η αποτελέσματος της στρατηγικής, στην πραγματικότητα, συνεπάγεται αυτοκτονία, και δεν κομίζει τίποτα νέο στον αγώνα. Η φυλάκισή μου σε ένα κελί δε θα έπρεπε να με εμποδίζει από το να εξελίσσομαι και να αναζητώ νέους δρόμους. Για να έχεις τη δύναμη να ανασυνταχθείς,

το μόνο προαπαιτούμενο είναι το κριτικό σου πνεύμα να διατηρεί ακέραια την περιφρόνησή του και για τον εαυτό σου και για τον κόσμο. Αυτο-κριτική και ειρωνία: Δυο συνυφασμένα αντιβιοτικά ώστε να μη μετατραπούμε σε φανατικούς και τρομπόνια της ιδεολογίας. Οπότε δεν πρέπει να εκπλήσσεσαι αν σήμερα αντιφάσκω με ό,τι είχα εκφράσει στο παρελθόν, αμφισβητώντας τον μηρुकασμό γύρω από τον ηχηρό όρο της "επανάστασης", και πηγαίνοντας τόσο μακριά ώστε να υποστηρίξω -όπως έκανα και στη συνέντευξη- πως η "επανάσταση" ως λέξη φαίνεται κενή και, συνεπώς, "εχθρική".

Αυτού του είδους η στηλίτευση του "επαναστατικού κλέους" είναι φυσικά μία πρόσκληση (όπως λες κι εσύ), όμως, συγχρόνως, είναι φορέας ουσιώδους κριτικής, σύμφυτης με την προσπάθειά μου να "αναλύσω" την πραγματικότητα. Μια προσπάθεια η οποία δεσμεύεται από ανυπέρβλητους περιορισμούς, αλλά συναντάει το σταθερό της νόημα στην πράξη. Σχεδόν όλοι οι αναρχικοί μπουκώνουν τα στόματά τους με τον όρο "επανάσταση", ελάχιστοι όμως δρουν αναλόγως, χτυπώντας δομές της εξουσίας, και ακόμα λιγότεροι προχωρούν παραπέρα, πλήττοντας άντρες και γυναίκες στα ανώτερα στρώματα

της κυριαρχίας, παρότι ακόμα και σε αυτές τις περιπτώσεις η λέξη αυτή συνεχίζει να συγκρούεται με την πραγματικότητα, με απότοκο να ηχεί παράταιρα. Αν επιθυμούμε να είμαστε ειλικρινείς, οφείλουμε να παραδεχτούμε στους εαυτούς μας ότι ακόμη κι όταν συμμετέχουμε σε ξεσηκωμούς ή εξεγέρσεις σε απόμακρες περιοχές του πλανήτη, προσφέροντας τις γενναιόδωρες συνεισφορές μας, γνωρίζουμε ατράνταχτα βαθιά μέσα μας πως, παρά το δίκαιο του αγώνα, δε θα οδηγήσει ποτέ σε μία αναρχική επανάσταση. Είμαστε αρκετά συμβιβασμένοι με την ιδέα πως μπροστά στην πραγματικότητα πρέπει πάντα να κάνουμε υποχωρήσεις. Τόσο συμβιβασμένοι ώστε να μην είναι η πραγματικότητα πια αυτή που μας μετασχηματίζει, αλλά η άτεγκτη εικόνα της, βάσει της οποίας σπεύδουμε να προσαρμοστούμε, απεμπολώντας τις ιδέες μας περί ολικής απελευθέρωσης. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θολώνουμε, αργοσβήνουμε, χάνουμε την ουτοπική μας λάμψη, αποκηρύσσουμε την "αναρχική επανάσταση" – μια προοπτική εξωπραγματική, αναχρονιστική, ανέφικτη. Δεν πιστεύουμε πλέον σε αυτήν. Η μύχια αλήθεια στις καρδιές μας είναι πως, μέρα με τη μέρα, χρόνο με τον χρόνο, ο "ρεαλισμός" έχει υποσκάψει τις

βεβαιότητές μας, δημιουργώντας ένα σχεδόν αγεφύρωτο χάσμα. Ευτυχώς ο προαναφερθείς Φουκουγιάμα σφάλλει, το παιχνίδι δεν έχει τελειώσει, το τέλος της ιστορίας δεν έχει φτάσει. Η ιστορία της ανθρωπότητας (ως τώρα τουλάχιστον) έχει σημαδευτεί από τεράστια άλματα, στα οποία η επαναστατική ρήξη είναι τόσο αναπόδραστη όσο και αμείλικτη. Ο κόσμος γύρω μας αλλάζει με επιταχυνόμενους ρυθμούς, όμως η ανεξέλεγκτη ανάπτυξη της τεχνολογίας δεν έχει κατορθώσει ακόμα να επηρεάσει σημαντικά την ανθρωπότητά μας, τα ένστικτα και την "ψυχή" μας. Όπως ήδη αναφέραμε, όμως, τα στοιχήματα έχουν εκτιναχθεί: τώρα διακυβεύεται η ίδια η επιβίωση της ανθρωπότητας και η ζωή του πλανήτη. Η μόνη συμπαγής δυνατότητα διαθέσιμη σ' εμάς ώστε να ανατρέψουμε αυτήν την τάση, είναι η "αναρχική εξέγερση", με όλο το ταραχοποιό της απόθεμα αισθημάτων, παθών, παραλογισμού, ταξικού μίσους, αντιτεχνολογικών ενστίκτων ενάντια στην περιβόητη επιστημονική "πρόοδο". Δε θα είναι η σωφροσύνη, η μετριοπάθεια ή η ισορροπία που θα μας σώσει, αλλά η παραφορά του πάθους, των συναισθημάτων, του μίσους, της αγάπης, του θυμού, της εκδίκησης. Δεν είναι η στιγμή να οικοδομήσουμε

άλλες κοινωνίες, αλλά να καταστρέψουμε τις υπάρχουσες. Είναι η στιγμή της εξέγερσης, του "ενθουσιασμού", της "μύθευσης", της αναρχικής "επανάστασης". Τότε θα εμφανιστεί η επανάσταση της δημιουργίας, της αναδιαμόρφωσης, αλλά αυτό δεν πρέπει να μας απασχολεί τώρα, καθώς δεν υπάρχει κάποια επανάσταση εν εξελίξει. Γι' αυτό, εξάλλου, σήμερα η "αναρχική επανάσταση" μοιάζει τόσο αναχρονιστική και ανεδαφική. Η έννοια αυτή μπορεί να ανακτήσει το περιεχόμενό της, τη βαρύτητά της, μόνον εφόσον συνοδεύεται από την "εξέγερση", από την καταστροφική βία. Η εξέγερση ικανοποιείται από την εκτόνωση του "πάθους" (αισθήματα, πάθη, μαγεία) και της "πράξης" (καταστροφική δράση, ένοπλη προπαγάνδα, βία). Η "επανάσταση" είναι ένα σφαιρικό, σύνθετο ζήτημα που χρειάζεται το "ήθος" (αξίες) και τον "λόγο" (στρατηγική, λογική). Με το ήθος και τον λόγο δε χτίζονται μύθοι, δεν εξαπολούνται επαναστάσεις. Οι επαναστάσεις έρχονται μόνον όταν εξεγέρσεις έχουν ανοίξει μία χαρα-

μάδα στις καρδιές των καταπιεσμένων και περιθωριοποιημένων ανθρώπων. Όλα έχουν τον προσηκόντα χρόνο τους, κάθε γεγονός είναι γέννημα της εποχής του. Η "αναρχική επανάσταση" είναι κόρη της επαναστατικής μας βίας. Συνεπώς, δε ζούμε μία εποχή κρίσης ως αναρχικοί, αλλά μία εποχή αναγέννησης.

Η "Εξέγερση" και η "Επανάσταση" δεσμεύονται διπλά, είναι αλληλοεξαρτώμενες και διασυνδεδεμένες, πάντα σε αρμονία. Θα προσθέσω επίσης πως η "επανάσταση" δεν πρέπει να μετατραπεί σε ένα νέο καθεστώς, πρέπει να λάβει μια μορφή διαρκούς εξέγερσης, ενός συνεχούς, "άεναου" πειραματισμού. Ο "μύθος" είναι η εφεύρεση που καταλήγει στην "επανάσταση". Μετά απ' όλα αυτά, "ιστορία" και "μύθος" έχουν κοινό σκοπό: "να ζωγραφίζουν τον αιώνιο άνθρωπο από τον άνθρωπο του σήμερα". Γυναίκες και άντρες εξεγερμένοι, βέβηλοι καταστροφείς και δημιουργοί των νέων κοινωνιών, των νέων κόσμων.

Συζητώντας επίσης ορισμένες αναρχικές ιδέες και θεματικές παρόμοιες με όσες αναλύσαμε κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, σε αυτόν τον διάλογο, τώρα η κριτική μας κατευθύνεται στα ίδια τα μέσα, όπως εκείνες οι εκδόσεις που καθιστούν εφικτή την εξέταση ιδεών και πρακτικών σχετικών με τον αναρχισμό, ενόσω επιτρέπουν την προπαγάνδισή και τη διάδοσή τους. Προφανώς, ενυπάρχουν ουσιώδεις διαφορές μεταξύ προπαγάνδας και διάχυσης των αναρχικών αντιλήψεων. Η συνήθης

προπαγάνδα φαίνεται ν' αφήνει μια γεύση αναποφασιστικότητας. Οπότε ρωτούμε τους εαυτούς μας: Τι σημασία μπορεί να διαθέτει η διάχυση των αναρχικών ιδεών σήμερα, σε έναν κόσμο όπου όλοι παροτρύνονται να επιδείξουν τις λόγιες ακαθαρσίες τους και να απονεκρωθούν στην κουλτούρα, στις γνώμες και στις εκτιμήσεις τους; Αφετέρου, αναφορικά με το καθιερωμένο νόημα της έννοιας "προπαγάνδα", φαίνεται πως έχει λάβει μια σχεδόν αρνητική αξία στους αναρχικούς χώρους. Φτάνει σε σημείο να υπονοείται πως η προπαγάνδα αναρχικών ιδεών είναι μία ύπουλη προσπάθεια να πείσει ή να χειραγωγήσει "τον λαό" (και τότε η προπαγάνδα μετατρέπεται σε εξουσία!). Εμείς δε συμφωνούμε. Θέλουμε να ανακαλύψουμε στο τέλος αυτήν τη βαθύτερη αξία που συνδέει τη δυνατότητα κάποιου να γνωστοποιεί τις απόψεις του με την πιθανότητα εύρεσης νέων συντρόφων εν μέσω μιας γενικευμένης σύγχυσης, επιστρατευμένης προκειμένου να διατηρεί τους αναρχικούς σε ομιχλώδη κατάσταση. Επιπλέον, αυτή η έκφανση της σύγκρουσης με την εξουσία ποτέ δε διαχωριζόταν από τη δράση.

Αναρχική προπαγάνδα, ένα απομεινάρι του παρελθόντος, κάτι υπό εξαφάνιση, μαζί με μία ακόμα παρεμφερή προπαγάνδα, αυτήν της πράξης. Γνωρίζουμε φυσικά πως, αναλόγως την εποχή, οι όροι μπορεί να έχουν πολύ διαφορετικές σημασίες και νοηματοδοτήσεις, αλλά δε θέλουμε να ξεμακρύνουμε από το θέμα. Εννοώ, τι σημαίνει η αναρχική προπαγάνδα για 'σένα σήμερα; Και τότε, άλλος ένα βαρύς βράχος πλαταγίζει στην εποχή του διαδικτύου, των sites και των blogs, ακόμα και οι αναρχικοί "γλίστρησαν" (να το πω έτσι) μέσα στον ιστό – γεγονός με πολυάριθμες επιζήμιες συνέπειες, κατά τη γνώμη μας. Μεταξύ αυτών, η οριακά ολοκληρωτική εξαφάνιση των έντυπων εκδόσεων -οι οποίες πλέον δε λειτουργούν ως ένας αξιόπιστος αγωγός- και η απόλυτη εξάρτηση από τηλεματικά εργαλεία ώστε να πληροφορηθούμε για μυριάδες "εξελίξεις" και διαφορετικά γεγονότα αναφορικά με το αναρχικό κίνημα. Προσέτι, η χρήση του διαδικτύου έχει οδηγήσει σε μία ευρύτερη "διεθνοποίηση" ορισμένων πτυχών της επικοινωνίας εντός των αναρχικών, καθώς και στη μονιμοποίηση νέων ταχυτήτων σε αυτήν την επικοινωνία. Υπάρχουν, αφενός, εκείνοι που πιστεύουν στη δυνατότητα χρήσης αντίστοιχων εργαλείων κατά τρόπο όχι υπερβολικά επιβλαβή για τα λόγια μας και το νόημά τους, και, αφετέρου, εκείνοι που (όπως εμείς) πιστεύουν πως πρόκειται για εργαλεία και τεχνολογικά επιτεύγματα τα οποία προϋποθέτουν την εξουσιαστική κοινωνική διάρθρωση. Υπάρχουν πολλά

ακόμα να συζητηθούν, και όχι μόνο αυτό. Τι νομίζεις εσύ;

”Διάδοση ιδεών” και ”προπαγάνδα”, ”σκέψης” και ”δράσης”, η καρδιά της αναρχικής συνοχής, η αναρχική δράση πρέπει πάντα να συμπληρώνεται. Διάχυση ιδεών: ο διάλογος μεταξύ αναρχικών, η εμφάνιση και εξέλιξη των αναλύσεών μας, του ίδιου μας του στοχασμού. Προπαγάνδα: άνοιγμα στον κόσμο μέσω της δράσης, των ενεργειών, των διαδηλώσεων, των οδομαχιών, των καταστρεπτικών δράσεων που απευθύνονται σε όλους. Η δύναμη σε ένα δημοκρατικό κράτος διώκεται, το τελευταίο αντιδρά στην ”προπαγάνδα” όταν αναλαμβάνεται δράση, αλλά και σε όσους αναρχικούς την υποκινούν μέσα από σελίδες και εφημερίδες. Αυτό είναι ενδεικτικό του τι φοβάται η εξουσία, φοβάται τα λόγια μας όταν ”προπαγανδίζουν” ανοιχτά, φοβάται μια σκέψη ικανή να οδηγήσει σε δράση, τις σκέψεις που μπορούν να γίνουν έργα. Τότε, όταν η διάδοση των ιδεών πραγματοποιείται διαμέσου της ”προπαγάνδας με την πράξη” εναντίον των κρατών, το μόνο που απομένει σε αυτά είναι να ενδώσουν εγκαταλείποντας την δύναμή τους ή να αντιδράσουν απαντώντας βίαια. Η διάχυση της εικονοκλαστικής μας σκέψης σε συνδυασμό με τη δράση μας, μπορεί να γίνει θανάσιμη για οποιαδήποτε δημοκρατική ή

δικτατορική ”εξουσία” όταν αυτή δεν έχει δουλέψει την προετοιμασία μιας νέας κατάστασης, μιας ”αντιδραστικής δύναμης”. Αυτός είναι ο λόγος για την εξαπόλυση της προληπτικής καταστολής ακόμα κι εναντίον όσων γραπτών συνοδεύουν τις πραγματοποιημένες δράσεις μας.

Είθισται να υποστηρίζεται πως οι ιδέες και οι διαισθήσεις σφυρηλατούνται αποκλειστικά στην πράξη, αλλά ο αναστοχασμός που την καθορίζει απαιτεί τον δικό του ειδικό χώρο για την παρατήρηση των επιπτώσεων των πράξεών μας στην πραγματικότητα. Όσοι διατείνονται πως η ”προπαγάνδα” ακολουθείται από μία αρνητική σημασία, ένεκα της εργαλειοποίησής της από την επίσημη πολιτική, έχουν δίκιο. Αλλά, άμα τη συνδέσουμε με τη δράση μας, τότε αποκτά ήθος, δύναμη και ομορφιά. Ενδεικνύται να είμαστε πραγματιστές όταν επιλέγουμε ένα ”εργαλείο”, να μην υποτιμούμε τη χρησιμότητά του. Ο χρόνος αλλάζει τα όπλα στη φαρέτρα μας, πρέπει να διατηρούμαστε ενήμεροι, τα έντυπά μας (εφημερίδες, περιοδικά) είναι ανεπαρκή εργαλεία για τη μέθεξή μας με τις ”μάζες”, με τα εκατομμύρια των καταπιεσμένων ανθρώπων. Ο ”τύπος” βρίσκει το νόημά του σχεδόν αποκλειστικά εν είδει ”φυσικού χώρου” πραγ-

ματοποίησης διαλόγων, ανάπτυξης των ιδεών και της επικοινωνίας μεταξύ μας. Ποτέ δε θα κουραστώ να το επαναλαμβάνω: Σήμερα, ο μοναδικός εφικτός τρόπος να αγγίζουμε έναν κρίσιμο αριθμό καταπιεσμένων ανθρώπων είναι διαμέσου της "παραδειγματικής", καταστροφικής δράσης. Αναλήψεις ευθύνης, ολιγάριθμες συμπράξεις συντρόφων εξασκημένων στην αντάρτικη πάλη, μαχητές ικανοί να παραδώσουν την πόλη στον όλεθρο της σύγκρουσης –μονάχα με αυτόν τον τρόπο θα διαπεράσουμε το πέπλο σιωπής που τα κράτη εγείρουν στις επικράτειές τους. Δεν ήταν πάντα έτσι, στο απόμακρο παρελθόν ο τύπος μας ασκούσε μια περιορισμένη επιρροή πάνω στις "μάζες". Πάρε για παράδειγμα τα δεκάδες χιλιάδες αντίτυπα που τύπωσε η εφημερίδα του Malatesta, η Umanita Nova, το 1920. Η ύστατη αξιομνημόνευτη προσπάθεια να χτιστεί κάτι παρόμοιο (τουλάχιστον εδώ στην Ιταλία), έλαβε χώρα τη δεκαετία του '90, όταν και το πιο προωθημένο τμήμα του αναρχικού κινήματος προσπάθησε να ιδρύσει μια καθημερινή εφημερίδα –μια απόπειρα αποτυχημένη, ένεκα της καταστολής, της τεράστιας, απaráκαμπτης προσπάθειας να συγκεντρωθούν οι αναγκαίοι οικονομικοί πόροι, της απαιτούμενης ενέργειας και των απαραί-

τητων ικανοτήτων. Φυσικά, από πλευράς πνεύματος και "κουλτούρας" -τουλάχιστον από το 1968 και έπειτα- η επίδραση της αναρχικής και ελευθεριακής σκέψης υπήρξε πάντα ισχυρή στις τέχνες, την κοινωνιολογία και την ανθρωπολογία... Αλλά αυτό είναι μια διαφορετική ιστορία που αφορά όχι μόνο τα "έντυπα εγχειρήματα", αλλά, επιπλέον, μια τάση του αναρχισμού προσηλωμένη στον περιορισμό αντί της καταστροφής της εξουσίας, στην επιδιόρθωση και στη βελτίωση των καθημερινών συνθηκών. Δεν το αναφέρω με περιφρόνηση, πρόκειται απλά για μία αναρχία που δεν αναγνωρίζω ως "δικιά μου".

Με ρωτάς αν η χρησιμοποιούμενη για την επικοινωνία μας τεχνολογία εμπερικλείει τον κίνδυνο του "συμβιβασμού", της αλλοίωσης όσων θέλουμε να εκφράσουμε. Το τεθειμένο δίλημμα είναι ζωτικό, και πιστεύω πως υποβόσκει αρκετή αλήθεια στους προβληματισμούς σου. Το ρίσκο είναι πράγματι υψηλό, όμως, αν θέλουμε να είμαστε αιχμηροί και αποτελεσματικοί με τη δράση μας, δεν μπορούμε να το επιτύχουμε δίχως να λερώσουμε τα χέρια μας με τη χρήση της τεχνολογίας και, κατά συνέπεια, με τη χρήση ενός πραγματικά νοσηρού κι επισφαλούς εργαλείου. Για να προσγειωθούμε

στην πραγματικότητα, όπως λέ-
ρωσα τα χέρια μου με ένα όπλο
-ένα "εργαλείο του θανάτου"-
προκειμένου να διεκπεραιώσω
τη δράση μου ενάντια στον Adi-
polfi, αντίστοιχα, προκειμένου να
ταυτοποιήσω εκ των προτέρων τον
στόχο μου, έπρεπε να εντοπίσω τη
διεύθυνσή του... στο διαδίκτυο,
όφειλα λοιπόν να συμβιβαστώ με
την τεχνολογία. Δίχως να ανα-
φέρω την "αναγκαιότητα" πολλές
φορές να επικοινωνήσουμε σε
ευρύτερα τμήματα συντρόφων
διασκορπισμένων ανά τον κόσμο
τους στοχασμούς μας, τα κίνητρα
των δράσεών μας, τα κύματα
καταστολής εναντίον μας. Η χρήση
ενός μεμονωμένου όπλου είναι
πολύ λιγότερο επικίνδυνη από
τη χρήση του διαδικτύου, περι-
λαμβάνει λιγότερα ρίσκα, λόγω
της πολύ συγκεκριμένης χρήσης
του, της υλικότητάς του. Ασφαλώς,
ακόμα και σε αυτήν την περίπτωση
ελλοχεύουν παγίδες, διατρέχουμε
το ρίσκο να "γητευτούμε", να
φетиχοποιήσουμε το μέσο, το
εργαλείο, να παρασυρθούμε από
τη "βία", να ενδώσουμε σε χρησι-
μοθηρικές, εξειδικευτικές και μιλι-
ταριστικές τάσεις, αλλά αυτά δεν
είναι τίποτα σε σύγκριση με τα
πιθανά ρίσκα μέσ' από τη χρήση
της τεχνολογίας, ακόμα και από
την άποψη της επικοινωνίας. Με
τον παγκόσμιο ιστό και όλα τα

τεχνολογικά "παράγωγά" του,
διακινδυνεύουμε να αποκοπούμε
από την "πραγματικότητα", να
μετατραπούμε σε επιπρόσθετα εντός
ενός ηλεκτρονικού παιχνιδιού,
καταλήγοντας να φυτοζωούμε
στα πλαίσια μιας εικονικής πραγ-
ματικότητας έμφορτης με δήθεν
"ανατρεπτικές" φλυαρίες που μας
χαρίζουν την ψευδαίσθηση της
δράσης, της πράξης, ενώ στην ουσία
μας εξουδετερώνουν, πετώντας μας
στις αγκάλες της "εξουσίας", η οποία
σταδιακά (με ανεπαίσθητο τρόπο)
μας κατασπαράσσει, εξαντλώντας
τη ζωή και τον χρόνο μας με τρόπο
ομόλογο ενός φυλακισμένου
κλειδαμπαρωμένου στο κελί του.
Πόσοι σύντροφοι διασπαθίζουν
την επαναστατικότητά τους
μπροστά από πληκτρολόγια;
Κατ' αυτόν τον τρόπο, η αλλο-
τρίωση και η δυσαρέσκεια
αλληλοτροφοδοτούνται και
βρίσκουν έξοδο εκτόνωσης στα
πιο κοντινά μας πρόσωπα. Η
εκτόξευση κατηγοριών περί ασυ-
νέπειας ή, ακόμα χειρότερα,
"ανεπάρκειας", είναι αυτόχρημα
για πολλούς ο μοναδικός τρόπος
να παραπλανήσουν τον εαυτό
τους, νιώθοντας "επαναστατικοί".
Κραυγάζουν και υποκινούν σε δράση
εξαιρετικής ριζοσπαστικότητας,
αλλά οι πομπώδεις κουβέντες τους
ποτέ δε συνοδεύονται από έργα,
μοναχά λόγια, επειδή όλα είναι

ανούσια και φάυλα, οπότε έχουν έτοιμη τη δικαιολογία: "Η συνάφεια λόγων και έργων δεν είναι εφικτή υπό αυτές τις συνθήκες". Αυτό δε διαχωρίζεται από το γεγονός πως ο διάλογος πάνω στην "καθαρότητα" των χρησιμοποιούμενων μέσων, αν δε δοκιμαστεί πρακτικά, κινδυνεύει να μετατραπεί σε οιονεί θεολογικό προβληματισμό, εν είδει αυτών των θρησκευτικών ηγετών γύρω από το φύλο των αγγέλων: ένα φαντασιοκόπημα, δίχως τη στοιχειώδη σύνδεση με την πραγματική ζωή. Είναι, επομένως, χρειώδες να κάνουμε μια εκτεταμένη προσπάθεια και να εισδύσουμε προπαντός στο συγκεκριμένο –για παράδειγμα, δίχως το διαδίκτυο, η εμπειρία από τον ένοπλο αγώνα της FAI/IRF (όσο περιορισμένος κι αν ήταν χρονικά) δε θα μπορούσε ποτέ να εξαπλωθεί κατά μήκος του κόσμου. Κάθε δράση ανταποκρινόταν σε μία άλλη ανταπόκριση οπουδήποτε στον κόσμο, ανεξαρτήτως απόστασης, και όλο αυτό χωρίς κεντρικό συντονισμό ή τη μεσολάβηση μιας ολοκληρωμένης, σχολαστικά δομημένης οργάνωσης. Σε αυτήν την περίπτωση, το διαδίκτυο έκανε εφικτή την απεμπόληση εξουσιαστικών μηχανισμών, αποφεύγοντας, χάρη στην ανωνυμία και την έλλειψη πληροφοριών μεταξύ των διάφορων ενεργών

ομάδων και ατόμων, τη δημιουργία αρχηγών και ιεραρχιών. Εντός μίας δυναμικής αυτού του είδους (εν απουσία οργανωτικών δομών) το διαδίκτυο καθίσταται "σημαντικό" επειδή είναι οργανικό και αναγκαίο, γίνεται κάτι σαν "ηχητικός πίνακας" ή σα "ραχοκοκκαλιά", κι αν τη σπάσεις η επικοινωνία παραλύει, "εξασθενεί". Όταν λαμβάνουμε ενημερώσεις (αναλήψεις ευθύνης) από αναρχικούς σε εξεγερμένες περιοχές, μας προσφέρεται η δυνατότητα να δρούμε πιο αποτελεσματικά, με αμεσότητα, χτυπώντας υποστηρικτικά στο δικό μας έδαφος, διευκολύνοντας τη διεθνοποίηση των αγώνων.

Στις μέρες μας, δεν μπορούμε να περιχαρακωνόμαστε στην αγνόηση των παραμορφωτικών και στρεβλωτικών ειδήσεων της εξουσίας δημιουργώντας απλώς "αντι-πληροφόρηση", πρέπει να πάμε μακρύτερα... κι εδώ επιστρέφουμε στον τίτλο της συνέντευξης: "Ποια διεθνής;". Πως μπορούμε να εναρμονίσουμε τις δυνάμεις μας και να χτίσουμε (όπως προείπαμε αρκετές φορές ήδη) τη διεθνή της αρεσκείας μας; Η κυκλοφορία ενημερώσεων γύρω από διεθνείς συντονισμούς δράσης είναι ένα καλό πρώτο βήμα, δύσκολο να επιτευχθεί δίχως τη μέθεξη μέσω διαδικτύου. Ατύπως, όταν σοβεί ο κίνδυνος εξέγερσης σε μία χώρα,

η "εξουσία" προβαίνει άμεσα σε κινήσεις λογοκρισίας και διακοπής του διαδικτύου. Η σύγκρουση, η διαδραματιζόμενη στους δρόμους αποστασία μεταξύ των ανθρώπων, είναι η μητροπολητική αντάρτικη πάλη, η οποία πραγματοποιείται από ένοπλα "πλήθη". Η "αντι-πληροφόρηση" δεν αρκεί, γίνεται όντως επαναστατική όταν τροφοδοτείται με δράση, όταν αξιοποιείται ως εργαλείο για τους πυρήνες δράσης, διευκολύνοντάς τους στον συντονισμό των επιθέσεων και στην υποδαύλιση της γενικευμένης εξέγερσης. Μόνο δρώντας τοιουτοτρόπως δυνάμεθα να χτίσουμε μία "Διεθνή των Αναρχικών". Όσο πιο απλά και οικειοποιησίμα είναι τα επιχειρησιακά της μέσα, τόσο πιο αποτελεσματική θα είναι η δράση της, μαζί με την πιθανότητα να επηρεάσει πράγματι τις ζωές μας.

Ένα στοιχειώδες "εργαλείο", προ-

σαρμόσιμο στην πραγματικότητα και διαρκώς εξελισσόμενο, θεωρώ πως οφείλουμε να εστιάσουμε σε αυτόν τον σκοπό. Η Άτυπη Αναρχική Ομοσπονδία / Διεθνές Επαναστατικό Μέτωπο (FAI/IRF) αποτέλεσε μία από τις προσπάθειες να ενσαρκωθεί αυτό το "σχέδιο", μία απόπειρα γεννημένη στα σπλάχνα της υφιστάμενης παγκόσμιας κρίσης, αυθόρμητη και πηγαία, δίχως ηγετίσκους και θεωρητικούς ιεροκήρυκες, εκπορευόμενη από τη βούληση και τη δράση εκατοντάδων αναρχικών ανά τον κόσμο. Είμαι ακλόνητα πεπεισμένος πως κάποια μέρα η "Μαύρη Διεθνής" θα ανατείλει ως δια μαγείας από τις στάχτες των πολλών αποτυχιών που έχουμε υποστεί εμείς οι αναρχικοί ανά την ιστορία. Εκείνη τη μέρα, ένα οξύμωρο θα ενσκήψει στο φως, μία οργάνωση δίχως οργάνωση. Και θα είναι πανέμορφο...

* Σημείωση: Οι στοχασμοί μου γύρω από το πάθος, την πράξη και τον λόγο εμπνεύστηκαν από το βιβλίο του Amadeo Bertolo "Σκέψη και δράση: Ο αναρχισμός ως λόγος, πράξη, ήθος και πάθος". Εύχομαι η αβυσσαλέα απόσταση μεταξύ του δικού μου αναρχικού τερρορισμού και της δικής του δημιουργικής αναρχίας να μην ενοχλήσει κανέναν. Η ομορφιά της αναρχίας έγκειται ακριβώς στο γεγονός ότι μέσα από τον πειραματισμό και την περιπλάνηση σε διαφορετικά μονοπάτια, ορισμένες φορές ακόμα και τα "αντίθετα" έρχονται σ' επαφή. Ο Bertolo αναζητούσε τη "σωστή ισορροπία" μεταξύ αυτών των δυνάμεων, εγώ πιστεύω πως μόνο δια της ένωσής τους μπορεί να γεννηθεί το νέο, επειδή ζωή σημαίνει αντίθεση: λογικό και παράλογο, μίσος και έρωτας, κάτι λιγότερο από νεκρική στατική "ισορροπία". Η αρμονία είναι κόρη της "αταξίας" και του χάους.

